

FÜRTK

SOLU

3 Aralık
1968
Yıl: 2
Sayı: 55
125 Kuruş

**COMMER RAHAT
ETMEYECEKTİR**

Okurlardan Türk Soluna

Gençlik Savaşımız

Yıl 1848, Fransa büyük bir savaşın başında. Hükümetler kuruyor; devriliyor. Devrin en liberal gerici bakanı Guizot kabinede. Seçmen olmak isteyen yüzbinlerce halk. Oy hakkı için başkaldıran Fransız halkı meydanlarda. Bağırıyor; çağırıyor. Şöyle cevap veriyor Guizot halkın başkaldırışına «Zenginleşin, siz de seçmen olabilirsiniz» demektir.

Günümüzün üniversite hocaları da aynı düzeyde. Çokbilir tutumlarda, başkaldıran öğrencilerine aynı öze'likte cevaplar veriyorlar. «Okulunuzu bitirin, sizde doğruları konuşabilirsiniz.» Yazdıkları, konuştukları en doğru insanlarmış kendilerine göre... Sanki «Eğitimin generalidirler.» dedikleri uygulanacak, konuştukları bir plâk gibi tekrarlanacak. Sınırlı bilgileri, soydan soya devredilecek belirli kuralları, her zaman ve her yerde aynen uygulanacak.

Üniversitelerimiz belirli soyun at oynattığı yerler oldu. Bir bilim adamı aristokrasisi yaratıldı. Ve yönetimleriyle birlikte her devrin siyasal iktidarına hizmetlerini sunmak yarışına girdiler, üniversitelerimiz. Komprador siyasal yönetimin gönüllü öğreticisi oldular. Tüm güçlerini komprador siyasal yönetimin yararına sundular. Bilim adamları kurulu teknik yönetimin öğreticisidirler. Siyasal, toplumsal ekonomiyi istenilen ve gerekli biçimde veremezler. Komprador siyasal yönetimin istediği çizgide ve ölçüde verebilirler. Bu ölçülerin dışına çıkanlar etkisiz bırakılırlar, ya da yetkileri elinden alınır. Sonra öğrencinin öğrenme hakkını kurdukları sistemle kapatırlar. Öğrenciyi teknik konular altında ezerler. Yozlaşmış bilgileri «oku da adam ol» diye öğrenciye sunarlar. Doğruları, zorunlu olanları öğrenme olanaklarını kaldırılırlar.

D. D. D.'nin bildirisi

D.D.D. Amerikan elçisi Commer'in gelişiyi ilgili aşağıdaki bildiriye yayınlamıştır:

Amerikan başkanı Johnson, Türkiye ile Vietnam'ı birbirine benzeterek mukayese etmişti. Bugün, bunu kuvvetlendirmek için olacak, Vietnam'da yıllarca halkı sindirme faaliyetinde bulunan Commer'i memleketimize büyükelçi olarak yolladı.

Bağımsız Türkiye'nin kurulması için savaşan genç arkadaşları yürekten desteklediğimizi bildirir, milli görevin yapmakta olan gençliğe toplum polislerinin hunharca saldırısını protesto eder, Adalet Partisi iktidarını memleketimizin hayiyetine saygılı olmaya çağırırız.

Gençlik çağının dünyasının akışını, gelişini öğrenmek aşkıyla yanan kişilerdir. Ülkesini tanımak zorundadır. Bunu bireysel uğraşısıyla yapar. Ve ülke topraklarının emperyalizmin bir sömürü alanı olduğu yargısına varır. Kapitalist emperyalizminin vantuzlarına bırakılmış bir ülke. Amerikan emperyalizminin kol gezdiği, cirit attığı topraklar. O üs ve te sisiiye Amerika Türkiye'de. Teknik uzmanlarıyla teknik yönetimin üst kademelerine girmişler. Barış Gönüllüleriyle Anadoluyu afyonlamışlar. Uluslararası güçlü organizasyona sahip casusluk örgütü CIA'sıyla ve bunun Türkiye'deki ajanları her yerde hazır ve nazırdırlar. Görevleri, Amerikan emperyalizmini koruyacak iktidarlar bulmaktır. Bu iktidarların kendilerine göre çalışmalarını sağlarlar. İşbirlikçi iktidarlarına plânlar hazırlarlar. Ulusal olmanın güçlerin ağırlık koymasına çalışırlar. Ulusal güçleri etkisiz bırakmak yolunda uğraşırlar. Üniversitelerimizde kendilerinden yana yönetici bilim adamları bulurlar. Gayri milli kültürün düşüncesini yaptırırlar. Ulusal kültürü yozlaştırırlar. Kültürümüzü de emperyalizmin hizmetine koyarlar.

İşte bizler böyle bir ülkenin gençliği-

yiz, Amerikan emperyalizminin var olduğu ülkeyiz. Görevlerimizi doğru çizgi üstünde yerine getirmeliyiz. Bize düşen ilk görev GAZİ MUSTAFA KEMALCI gençliği kurmaktır. Emperyalizmi ancak Gazi Mustafa Kemalci güçler yenibilirler. Bunun düşüncesini yapmalıyız. «Gençlik deyince sosyalist gençlik anlamım» düşüncesi yanlıştır. Ülkemizde Amerika var, Gençlik Anti-Amerikan gençliktir. Bu gençliktir ki emperyalizmi korutur. Bu gençliğin ön görevi: Amerika-İşbirlikçi güçler. Feodalizmi yenmek ve yıkmak olmalıdır. Bu güçleri yenmek ancak Gazi Mustafa Kemalci güçlerin Birleşik Ulusal Cephe kuralmalarıyla olur. O zaman kavgamızı doğru çizgiye oturturuz. Bu güçlerin istenilen doğru çizgisi milli demokratik devrimdir. Bu çizgide başarıyla gidebilmemiz ULUSAL BİRLEŞİK CEPHENİN gerçekten kurulmasıyla olur. Gençlik ulusal güçlerin Türkiye'de ortak bir iktidar kuralmasını, milli iktidarın egemen olmasını istemeli ve bu çizgide direnmelidir. Ulusal kurtuluş düşüncesinin topluma yansıtılmalıdır. Amerika haklı olmanın her türlü ölçüsünü yitirmiştir artık Türkiye'de, Vietnam da da yitirmiştir, Dominik'te de yitirmiştir.

Çağımız savaş çağıdır. Dünya üstünde barışın kurulması için savaşın zorunlu olduğu çağdır. Emperyalist rüzgârı ulusçu rüzgârların yeneceği çağdır. Halklar ve ezilmiş ulusların emperyalizme karşı silâhları çevirip tetiğe bastığı çağdır. Devrim savaşları çağıdır. Yığınların savaşlarıdır. Üçüncü Dünya ülkelerinin devrim savaşları, ulusal kurtuluş savaşlarıdır.

Gençlik bu çizgide savaşmalısın. Emperyalizmi Türkiye'den kovmak, dünya üstünden yoketmek için savaşmalısın. Bırkmadan, yılmadan, usanmadan savaşmalısın. **Çihan ALPTEKİN**

HABORA KİTABEVİ

Gaddar bir örgüt olan C.I.A.'ın içyüzü... (2. Baskısı yeni çıktı - 4 Lira)

DÜNYA HÜKÜMETİ C.I.A.:

Fidel Castro bütün yönleri'e Küba İhtilali'nin anlatıyor... (7,5 Lira)

YA VATAN YA ÖLÜM

S.S.C.B. romancısı ANATOLİ KALİNİN'in ülkemizde yayımlanan ilk romanı. (6 L.)

SAVAŞIN YANKILARI

S.S.C.B. romancısı BORIS POLEVOY çelik işçilerini anlatıyor. (7,5 Lira)

VE O DÖNDÜ

Macaristan romancısı GYULA HERNADI'nin ilginç bir romanı... (7,5 Lira)

32 SAAT ÖZGÜRLÜK

Komünizm düşmanı görünen Amerika'daki komünist partiler... (7,5 Lira)

AMERİKAN KOMÜNİST PARTİSİ

MAX FRISCH'in Alman Akademisi Dil ve Şiirlik ödülünü kazanan romanı (12,5 L.)

CEZAEVİ GÜNLERİ

HABORA Kitabevi PK. 6 Beyazıt - İstanbul Ankara Dağıtım: Kibad, Rüzgârlı Sk.

Reichstag yangının komplosunda olduğu gibi sömürü düzenini savunan gerici güçlerin kanlı ihtilâl psikozu yaratarak devrimci hareketi baltalamaları emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin eski bir oyunudur. Bu oyuna gelmeyelim.

Ünlü Leipzig davasını yakından izlemiş bir Fransız yazarı Nazilerin tezgâhladığı Reichstag yangını komplosunu şöyle anlatır:

«1933 yılı Şubatında, birkaç haftadan beri iktidara geçmiş olan Hitler ve avanesi, yeni yerlerinde pek rahat değilerdir. Finans-kapital, tüm kozlarını onların üzerine oynama, yalnız onların üzerine kayıtsız şartsız ve kuşkusuz oynama konusunda henüz görüş birliğine varmış değildir. Onlarla birlikte iktidara, rakip güçleri, rakip çıkarları, gelenekçi fraksiyonları temsil eden başka adamlar da yerleştirmiştir. Finans-kapital, büyük dönüşü bir kerede almayı ve denenmiş tutucuları çevrelerine yerleştirmeden devlet düzenini bu demagoglara teslim etmeyi istememiştir:

Boyun eğmeyen örgüt

«Karşı-kampta, bölünmüş olan, silâhları elinden alınmış olan proleterya kam-pında, henüz bozulmamış, boyun eğmeyen bir güç var: Thaelmann'ın partisi.

«Rejim için büyük bir tehlike olan, biricik tehlike olan bu örgütlenmiş gücü her ne pahasına olursa o'sun ezmeğe gerek.

«Onun için Hitlerci yöneticiler ve paralı fedailiklerini ettikleri, yığınları adlarına seferber ettikleri çıkar grupları, büyük darbeyi indirmeyi tasarlamaktadırlar.

«Genel seçimler birkaç güne kadar olacaktır. Thaelmann'ın Partisi milyonlarca oy toplayacaktır. Kaybedecek zaman yoktur.

«İşçi sınıfının gücünü kırmak, onu başsız bırakmak ve öncü örgütünü, Partisini yıkmak gerek.

«Bundan sonra Marksist canavarı yenen Aziz Jorj rolünde ortaya çıkılacaktır. Ve yalnızca Alman burjuvazisine değil, tüm dünya burjuvazisine, komünizme karşı kutsal savaşa yetkili ve kaçınılmaz önder'ler olarak kendilerini kabul ettireceklerdir. Ve böylece rakiplerinin, düşman kamplardakilerin kolaylıkla üstesinden gelinecektir.

«Cermen mitolojisinde, Walha'la ateşe verilerek eski Tanrılar öldürülür.

«Nasyonal-sosyalist mitolojide, Reichstag (Büyük Millet Meclisi) ateşe verilerek eski parti'ler öldürülecektir.

«Ve kundakçılık suçu devrimci partiye yüklenince, yangın bir komünist ayaklanmasının ilk işareti olarak gösterilecektir, böyle bir ayaklanmayı da ancak faşist diktatörlüğün önleyebileceği besbelli.

«Bu yangın gerçekten bir işaret olacaktır, ama, Hitlercilerin darbesinin işareti, faşist terörün işareti Nazi yağma sının başlama işareti.»

Alman Nazileri bu işi becerir de bizim işbirlikçiler beceremez mi?

Türkiye'deki uygulama

Yıl 1968 mevsim güz. İktidardaki Adalet Partisi temsil ettiği işbirlikçi sermaye ve ağa takımının çıkarlarına uygun olarak bunalım içinde dine sarılmaktan başka çıkar yol bulamayan halkın kutsal inançlarını sömürmede görülmedik bir cüretle hareket etmektedir. AP. emrindeki yobaz militanlar tam seberberlik halindedir. Siyasî amaçlarla düzenlenen onbinlerin katıldığı sabah namazları birbirini izlemektedir. Hilâfetçi şeriatçı basın gemi azya almış pervasızlığı Türk Ordusuna dil uzatmaya karar vermiştir. Hilâfet ve saltanat propagandası niteliğinde «Abdülhamit» oyunu Devlet Tiyatrosu sahnesinde oynanabilmekte ve her gece saltanat lehinde gösterilere sebep olabilmektedir.

Ve ardından Kemalizmin devrimci, anti-emperyalist geneğine, yobazlığın ve her türlü irticam düşmanı olan geleneğe sadık üniformalı üniformasız Türk Gençliğinin tepkisi: «Göksenin» in günümüzün kemalizmini savunan yaygın genç deniz subaylarının bildirisi ve devrimci gençliğin düzenlediği «Tam Bağımsız Türkiye İçin Mustafa Kemal Yürüyüşü».

Milici güçlerin tepkisi ve finans kapital oyunu

Korku'u rüyalarından kulaklarında Harbiye Marşı çınlayarak uyanan gerici

politikacılarımız, milli güçlerin bu tepkisine karşı bir tedbir düşündüler. Alman Nazilerinin Reichstag yangını tertibi önlerinde bir örnekti. Amerikan emperyalizminin Endonezya'da ve başka ülke'erde tezgâhladığı başka örnekler de vardı. İşte bunlardan esinlendiler ve gerici basın aracılığıyla «Tehlikeli Hafta,» «Bolşevik İhtilâli» çılgınlıklarını kopardılar ortalığı velveleye verdiler. Hilâfetçi gazetelerden İsmet Paşa'ya kadar ortadan sağa bütün siyasî çevreler bu koruya katıldılar. Hepsinin hazırlanan «yıkıcı hareket» hakkında, kaynağını bildirmedikleri etraflı bilgileri vardı. Başbakan «Tehlikeli Hafta» süresince kim olduklarını söylemediği demokratik düzen yıkıcılarına çattı durdu.

Kopacak olan «Solcu İhtilâl» hakkında bilgisi olmayan sadece solculardı. Solcuların çoğunluğu işbirliklerin bu oyununun nereye varacağını merak ediyor, olayları soğukkanlılıkla izliyorlardı. Tek tük paniğe kapılanlar da vardı. Devrimci gençlik «Tam Bağımsız Türkiye İçin Mustafa Kemal Yürüyüşü» nün başarılı olması için seferber olmuştu. Samsun'dan gelen yürüyüş kafilisi Atatürk'ün milî bağımsızlık üzerine sözlerini taşıyan panolarla başkentin sokaklarından geçecek ve başkentteki gençlerin de katılmasıyla büyük bir yığın halinde Anıt-Kabire gidip üzerinde «Amerikan emperyalizmine karşı millî kurtuluş yolunda izindeyiz — Samsun Yürüyüşçüleri» yazılı çelengi Ata'nın huzurunda katafalka koyacaktı. Ve onbinlerin bu davranışı şahlanmış mitinglerini siyasî sabah namazlarını düzenleyen işbirlikçilerin suratına indirilmiş bir şamar olacaktı.

Aynı şiddete olmamakla birlikte çelengi Anıt-Kabir'e koyan üç yüz Samsun yürüyüşçüsü genç tarafından bu şamar gene de indirilmiştir. Samsun yürüyüşünün plânlandığı biçimde sona ermemesi, «Tehlikeli Hafta» masalından yararlanarak estirilen terör havası olmuştur. (Ve bunda ne yazık ki İsmet Paşa'nın da önemli rolü vardır.) İktidarın emrindeki gerici kuvvetlerin bir provokasyonuna meydan vermemek için (ki bunun belirtileri vardı) gençler başkent sokaklarındaki yürüyüşten vazgeçtiler.

Reichstag yangını komplosunda olduğu gibi sömürü düzenini savunan gerici güçlerin kanlı ihtilâl korkusu psikozu yaratarak devrimci hareketi baltalamaları emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin eski bir oyunudur. Bu oyuna gelmiyelim.

olaylar

Devlet Üretim Çiftliklerinde talancı AP iktidarı

Cumhurbaşkanı, Millî Güvenlik Kurulu ve Devlet Plânlama Teşkilâtının karşı koymasına rağmen AP iktidarı devlet üretim çiftliklerini tasfiyeye yol açacak bir çaba içindedir. Köy İşleri ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Seylânpınar ve Alpaslan Devlet Üretim çiftliği topraklarının yarısına yakın bir kısmını özel kişilere satma kararına varmıştır. Teklif gelecek ay içinde Bakanlar Kuruluna getirilecektir.

İlgililere göre kararın gerçekleşmesi bu çiftliklerin tasfiyesi demek olacaktır, sonra da sıra diğer devlet çiftliklerine gelecektir. Keban Barajı yüzünden nakli gereken çiftçi ailelerin iskân problemi, devlet çiftliklerinin satış gerekçesi olarak gösterilmektedir. Doğu Anadolu gibi onlarca köyün tek elde toplandığı bir bölgede sayısı az olan devlet çiftliklerine göz koymak, AP'ne yaraşan talancı bir politikadır. İskânı düşünen bir iktidar, bu gaye ile Güney-Doğu Anadolu gibi bir bölgede ağa topraklarını kamulaştırmaya gitmese bile devlet çiftliklerinden önce hazine topraklarını bu işe tahsis edebilirdi.

Dikkati çeken noktalardan biri çiftçi ailelerine verilecek topraklara, alt yapı yatırımları ile birlikte 157 bin liralık vadeli bir fiyat biçilmesidir. Ve Kebanlı köylüler bu fiyatı kabul etmezlerse topraklar başka özel kişilere mutlaka satılacaktır. Yani AP yöneticileri ne yapıp yapı bu verimli toprakları toprak ağalarına devretmeye kararlıdır.

Devlet Plânlama Teşkilâtının bu işle görevli komisyonunun raporuna göre daha önce de devlet çiftliği topraklarına yapılan iskânlar ters sonuç vermiş ve buraları zamanla büyük toprak sahiplerinin eline geçmiştir. Çünkü devletten ekonomik ve politik destek görmeyen yoksul köylünün kendisine verilen toprağı satıp göçmekten başka yapacağı şeyi kalmamaktadır.

Şimdiye kadar feodal ağa desteğine mahkûm iktidarlar, esasen, 7 milyon hektara yakın hazine arazisinin büyük bir kısmına büyük toprak sahiplerinin el koymasına göz yummuşlardır. Yeni orman parçalarının dağıtılması tasarısı gibi bu tasarı ile de AP iktidarı hazine arazilerinden yeni parçalar koparma sevdasındadır. Ve bu talan dur diyebilecek emekçi sınıflar güçbirliğine kadar sürüp gidecektir.

10 Kasım törenini Alman polisi engelledi

Almanya'daki devrimci işçi ve gençliğin bildirdiğine göre, 10 Kasım sabahı Bonn Büyük Elçiliğimizde işçi ve gençlerin de katılımıyla yapılacak olan ATATÜRK'Ü ANMA TÖRENİ, Alman polisinin FİİLİ müdahalesiyle engellenmiştir.

Heidelberg'teki Türk Toplumcular Ocağı, Büyükelçilik binasını kuşatan ve elçilik bahçesine giren Alman polisinin bu davranışını yayınladığı bir bildiriyle protesto etmiş, ayrıca aynı nedenle Büyükelçiliğe de bir protesto mektubu göndermiştir.

Bildiri ve mektubun metinlerini aşağıda veriyoruz:

10 Kasım 1968 Pazar günü, Atamızın ölümünün 30. yıldönümünde, TC. Bonn Büyük-Elçiliği binası, devletimizin egemenlik hakları ihlâl edilerek Alman Polisi (yabancı kuvvetler) tarafından kuşatılmış, bina bahçesinin içine polis girmiştir. Böylece devrimci Türk işçileri ve öğrenciler tarafından yapılması kararlaştırılan «Atatürk'ü Anma» toplantısının önüne geçilmek istenmiştir. Bağımsız Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal'in ölüm yıldönümünde Büyükelçiliğin bu tutumunu nefretle karşılar, tam bağımsız ve demokratik Türkiye uğrunda çarpışmaya devam edeceğimizi bütün Türk halkına duyururuz.

(Bu vesile ile Bonn büyükelçiliğine yazılan mektup metni aşağıdadır:

TC. Batı Almanya Büyük Elçiliğine;

10 Kasım 1968 Pazar günü Büyük Atatürk'ün ölümünün 30. yıldönümünde yapılması düşünülen «Atatürk'ü Anma Mitingi» Alman polisinin elçilik binasının etrafını sarması ve bahçeye pek çok sayıda Alman polisinin sokulması sonucu önlenilmek istenmiştir. Bu durum büyük Atatürk'ün kurduğu bağımsız TC. Devletin hükümlerine haklarının zedelenmesidir. Biz Türk toplumcuları, 1968 yılının gerçek Atatürkçüleri olarak tutumunuzu büyük Ata'mıza ihanet sayar, gayri millî tutumunuzdan dolayı sizi şiddetle protesto ederiz.

**Türk Toplumcular Ocağı
Başkanı: Metin Günday
Heidelberg**

NOT: Bir Büyük Elçi olarak 10 Kasım milli yas günümüzde elçilik binasında bulunarak Ata'yı anmanız gerekirdi. Oysa Alman basınının bildirdiğine göre, elçilik binasında değil, Alman Devlet Başkanının tertiplemediği av partisinde, imişsiniz. Bu hareketinizle yurtdaki iddiamızı doğrulamış oluyorsunuz.

VIETNAM

- çevir kazı yanmasın -

Üç haftalık bir direnmeden sonra, Saygon hükümetinin Paris barış görüşmelerine bir heyetle katılmaya razı olduğu açıklandı. Bu satırların yazıldığı sırada henüz heyete kimin başkanlık edeceği bilinmiyor, fakat genellikle, kukla yönetimi, ikinci adam Kao Kî'nin temsil edeceği sanılıyordu.

General Tiy'ün mağrur tavırlı beyanatlardan sonraki bu dönüşü, Amerikanın verdiği söylenen garantilerle mazur göstermeye çalışacağı şüphesizdir. Güneyin ön şart olarak ileri sürdüğü bu garantiler üç tanedir:

yıllarca süren Vietnam Kurtuluş Savaşı Vietnam halkını öylesine olgunlaştırdı, öyle keskin bilinçli, yenilmez kadrolar yetiştirdi ki, artık emperyalizme düşen kuyruğu toparlayıp sıvışmaktır oradan Başka türküsi olamaz.

1) Ulusal Kurtuluş Cephesiyle (FLN.) koalisyon yapılmıyacak.

2) Güney ve Kuzey arasında 3. bir tampon bölge kurulmıyacak.

3) Görüşmeler boyunca, Amerika-Güney Vietnam delegasyonunda Saygon yönetici durumunda olacak.

Birinci şart, Saygonun, harp sonrası dönem için korkularını dile getirmektedir. Bilindiği gibi (FLN.), Güney Vietnamın yarısından çoğuna hâkim durumdadır, halkın büyük çoğunluğunca desteklenmektedir. Demokratik bir seçimde çoğunluğu kazanacağı bütün dünya tarafından açıkça bilinmektedir. Hattâ bu gerçek eski başkan Eisenhower tarafından dahî itiraf edilmişti. Bu bakımdan kukla generaller bir yandan FLN'i geri plâna itmek için ümitsizce çaba harcarlarken, bir yandan da Güney Vietnamda yeni oyunlar tezgâhlanmaya çalışılıyor. Hafta içinde gelen haberlerde bir grup din adamı (katolik ve budist) ve sendikacının, «ateşkes»ten sonra (FLN) tarafından yönetilecek «komünist» politikasına karşı tek cephe kurmaya çalıştığı bildiriliyor. En nüfuzlu budist dinî lider Tri Kuang'ın muhalefet ettiği bu hareketin temsilcileri, seçimlere, «ko-

münizme karşı olduğunu ilân eden» herkesin katılması gibi, pek demokratik (!) bir sistem teklif etmekte.

İkinci şart için Kuzey Vietnam ve FLN'in ne düşündüğü henüz bilinmiyor.

Son derece sunî, şekli ve gülünç görünen, Saygonun, Amerika — Güney Vietnam delegasyonunu yönetme isteğiyle ilgili 3. şart ise birtakım ard niyetler taşıyor. FLN'in bağımsız bir heyetle temsil edilmesine karşı çıkan, fakat bunu Amerikaya bile kabul ettiremeyen kukla generaller, böylece, görüşmelerin «iki kamp» arasında yapıldığı havasını vermeye ve kendileri için manevra serbestliği sağlamaya çalışıyorlar.

Bu bakımdan batı basını, sadece görüşmelerin başlaması için iyimser görünüyor; Nixon'un da yönetimi ancak Ocak başında ele alacağını da hesaba katarak yakın bir sonuç beklemiyorlar. Bize gelince; bizim Vietnam konusundaki aşırı iyimserliğimiz, (defalarca

10 Kasım sabahı Bonn'daki büyük elçiliğimizde işçi ve gençlerin de katılımıyla yapılacak olan Atatürk'ü anma töreni Alman polisinin fiilî müdahalesiyle engellenmiştir.

söylenmiş olmasına rağmen tekrarında yine fayda var) ne Saygon generallerinin iyi niyetine dayanıyor, ne de Nixon'un Asya'dan çok Avrupalı duruma ağırlık vermesine...

Yıllarca süren Vietnam Kurtuluş Savaşı, Vietnam halkını öylesine olgunlaştırdı, öyle keskin bilinçli, yenilmez kadrolar yetiştirdi ki, artık emperyalizme düşen, kuyruğu toplayıp sıvışmaktadır oradan. Başka türlü süzülmez!...

IPSD'nin bildirisi

İşsizlikle pahalılıkla savaş derneği Cumartesi günü mitingten evvel bir bildiri yayınlamıştır. Bu bildiride şöyle denmektedir:

Kardeşlerimiz,

Bu gidişe artık dur demenin zamanı geldi. Politika esnafı, aralarındaki koltuk kavgası yüzünden dertlerimizle ilgilenmemekte ve ilerisi için de bize ümit vermemektedir. İş başa düştü. Bunun için; çeşitli işlerde çalışan veya işsizlik yüzünden çalışamayan işçi, köylü, esnaf, memur, sanatkâr, aydın, ev kadını, talebe bazı kardeşleriniz, yani biz halk çocukları, elele, omuz omuza verdik ve bir dernek kurduk. Bu derneğin adı «İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneği» dir. Anayasamızın ve kanunların koruduğu Derneğimiz'in amacı; emperyalizmi (yani büyük sömürüyü ağırlığı dize getirmek ve aracı bezingânlar ile büyük patronların aşırı kârlarına set çekmektir.

İşsizlik ve pahalılığı azaltmak, halkımıza ucuz yiyecek ve giyecek maddeleri sağlamak için çeşitli tedbirler düşünen derneğimiz; bu arada ilk adım olarak, büyük miting ve yürüyüş yapmaya karar verdi. Bu miting ve yürüyüşün maksadı; yurttaşlarımız arasında birlik ve dayanışmayı sağlamak, halk olarak gücümüzü görmek ve göstermektir. Bütün vatandaşlarımız, çocuk bu miting ve yürüyüşe mutlaka katılmalıyız. Ancak bu şekilde, işsizlik ve pahalılığı yaratanları, külah'larını önlerine koyarak düşünmek ve tedbir almak zorunda bırakabiliriz.

Sevgili Kardeşlerimiz,

Büyük miting ve yürüyüş: 30 Kasım 1968 Cumartesi günü saat 13'te Beyazıt Meydanı'nda başlayacak ve Taksim'de bitecektir.

Nemelâzımcılığı bırakalım ve karımızla, çoçuğumuzla, kucağımızdaki yavrumuzla, ihtiyar ana ve babamız'a mitinge katılalım. Katılalım ki; işsizlik ve pahalılık canavarını ezmek için ilk adımımızı atmış olalım. Katılalım ki, dosta, düşmana karşı «Bıçak kemiğe dayandı, fakir halkımız uyandı.» diyebilelim.

Hasan Hüseyin mahkûm oldu

«Kızılırmak» adlı eserinden do'ayı 30 Ocak 1967'den beri yargılanmakta olan şair Hasan Hüseyin (Forum Dergisi Yazı İşleri Müdürü) 25 Kasım 1968 Pazartesi günü Ankara Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesinde yapılan

duruşması sonucunda, üç yıl süreyle ağır hapis ve iki yıl süreyle Kayseri'de sürgün cezasına mahkûm olmuştur.

«Kızılırmak» adlı eser üç bilirkişi kurulundan geçmişti. Tek kişilik bilirkişi Prof. Recai Okandan aleyhte; Prof. Hakkı Uma Prof. Aziz Köklü ve Prof. Kenan Akyüz'den müteşekkil ikinci bilirkişi kurulu lehte; Prof. Nermîn Abadan, Prof. Uğur Alacakaptan ve Prof. Hasan Eren'den müteşekkil üçüncü bilirkişi kurulu çoğunlukla lehte karar vermişti. Türk Ceza Kanununun 142/1. Maddesine göre açılan dava bu arada birkaç defa heyet değiştirildikten sonra, 142/4. maddeye dayanılarak görülmüş ve deliller eserin lehinde olduğu halde Ankara Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesi, şair Hasan Hüseyin'i 142/4. maddesi gereğince mahkûm etmiştir.

Son duruşmada gerek sanık Hasan Hüseyin ve gerekse avukatı Halit Çelenk, eserin didaktik yönü bulunmadığını, bir sanat eseri olduğunu ve bilirkişi raporlarının eserde suç görmediğini söylemişler de mahkeme heyetinin kararı aleyhte olmuştur.

Karar temyiz edilecektir.

Erdost "Halk Savaşı Halk Ordusu," nu yayınladığı için ifade verdi

Vo Nguyen Giap'ın Halk Savaşı Halk Or-

dusu adlı kitabını yayınladığı için Sol Yayıncıları Yönetmeni M. Erdost Ankara Birinci Sorğu Yargıçlığına çağrılarak ifadesi alınmıştır. Sulhi Dönmezer'in, kitap hakkında verdiği bilirkişi raporuna istinaden, Erdost hakkında «komünizmi övme» suçundan tahkikat yürütülmektedir.

Mehmet Ali Aybar'ı eleştiren yazısından dolayı Muzaffer Erdost ve Bora Gözen hakkında komünizm propogandası yapmaktan soruşturma açıldı

Mehmet Ali Aybar'ın «Türkiye Sosyalizmi» adlı yazısını «Türkiye Sosyalizmi ve Sosyalizm» başlığı altında dergimizde yayınlanan yazılarından dolayı, «komünizm propogandası» yaptığı isnadı ile Muzaffer Erdost; İstanbul Savcılığının talimat yazısı üzerine; Ankara Basın Savcılığına davet edilerek ifadesi alınmıştır.

Öte yandan dergimiz yazı işleri müdürü Bora Gözen hakkında da, «Türkiye Sosyalizmi ve Sosyalizm» adlı yazıyı yayınladığı için tahkikat açılmış ve Bora Gözen İstanbul Basın Savcılığına davet edilerek ifadesi alınmıştır.

AYIKLA PİRİNCİN TAŞINI

Aynı düşünce

rifat ilgaz

Celâl Bayar Büyük Kongrenin kulislerini yönetmek için postu sermiş Ankara'ya. AP ileri bütün hizipleriyle almış elinin içine. Demirel'in yeminlileri bile bu dışleri dökülmüş kurda:

«Beyefendi sizinle aynı düşüncedeyiz» diye telefon edip haber gönderiyorlarmış!

Dediklerine göre Demirel bütün bu olup bitenlere boş veriyor, «Güçlü çıkacağız bu kongreden!» deyip duruyormuş.

Adamlarına aynı düşüncede olduğunu söyleten gene kendisi olmasaydı güçlü değil güç çıkardı kongreden!

Ama bu aynı düşünce ne? Canım hep aynı düşünce! Ko'tuk düşüncesi!...

Kafes kafes kafalar

AP. Büyük Kongresi için kadın kolu bir marş düzenlemiş. Bu marştan bir iki dize: «Kafes kafes kafalar ve prangalı diller, Buluşup yola çıktı Adalet Partililer.»

Bu «kafes kafes kafalar» doğrusu büyük buluş... Yani örümcek ağları gibi kafesler.. kafaların içinde... Herhalde bu sözcükler, marşın da «nakarat» ıdır. Kafes kafes kafalar... Kafes kafes kafalar...

No Grada

Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğrenci Birliği yeni Amerikan elçisi Komer için bir bildiri yayınlamış. Vietnam'da sındırma hareketini idare eden bu ünlü K'sinin halka insafsızca kıyan bir canavar olduğunu belirttiikten sonra bunun «persona no grada» olmasını istiyor... Yani istenmiyen adam... Bir canavar olduğu belirtilen bu ekselânsi, istenmiyen adam da olsa gene de adamdan saymak okullarının adına yaraşır bir ince'lik gibi geldi bize... Bravo ilerinin değerli politikacılarına!

Bu olayda da kanun adına hareket edenlerin kanun dışı davranışlarının hasıraltı edilmesi mümkündür. Ancak bu tip davranışlar toplumun tansiyonunu gittikçe yükseltmekte ve Demirel'in oturduğu koltuğu, üzerinde durulması güç olacak kadar sivrilmiştir.

COMMER RAHAT ETMEYECEKTİR

Amerikan elçisi Commer Türkiye'ye gelirken devrimci gençlik yeniden coplandı, tekmelendi, ağız do'usu küfürler yedi. Artık anlaşıldı ki ne zaman bir Amerikalı gelse toplum polisi gençleri coplamak ve tekmelemek için fırsat bulacaktır.

Geçen Perşembe Yeşilköy hava alanı daki olaylar bunun tipik misalidir. Toplum polislerinin davranışı, olayları önlemek değil, adam dövmek kastıyla hareket ettiklerini açıkça göstermektedir. Olay sırasında orada bulunan tannkların ifadeleri bu yönde olmuştur. Hattâ valinin gazetelere bile geçen «vurmayın» emrini dinlemiyerek gençlere saldıran polislerin, emniyeti sağlama görevini yaptıkları söylenemez. Hangi etkiler altında bu derece saldırgan olabilmektedirler? Türk polisleri için Amerikalıların öcünü alıyorlardı demek çok acı olacaktır. Ama bu davranışın cevabını mutlaka vermek gerekmektedir.

Commer'in gelişti devrimci gençlerin ve bin'erce halkın tepkisine sebep olmuştur. Bu tepkinin altında Amerikan emperyalizmine duyulan hınç yatmaktadır. Bu hınç CIA ajanı Amerikan elçisinin İstanbul'a uğrayacağı haberi yayılınca, 100'e yakın genci bir anda Yeşilköy'e dökmüştür. Yeşilköy havaalanında gençlerle birlikte 200'e yakın toplum polisi de birikmiştir. Bekleme Salonunda toplanan gençler, elçinin uçağını beklerken emperyalizm ve Amerika aleyhinde tezahürat yapmışlar, «Bağımsız Türkiye» diye bağırılmışlardır. Bir süre sonra alana inen bir Pan Amerikan uçağı, tereddüte sebep olmuş, elçinin o uçakla geldiği söylentileri yayılmıştır. Bunun üzerine gençler alana çıkmak istemişler tam bu anda Toplum Polisinin saldırısıyla karşılaşmışlardır. Toplum Polisinin gençlere saldırırken galiz küfürler ettiği ve özellikle genç liderlerin üzerine çullandığı görülmüştür. Örneğin Devrimci Öğrenci Birliği Başkanı Deniz Gezmiş'in üzerine 8-10 toplum polisinin gittiği, onun önünde ve yanındaki gençlere dokunmayıp doğrudan doğruya Deniz Gezmiş'i hedef aldıkları görülmüştür. Polisler yakaladıkları gençleri, götürülecekleri yerde dövmeye başlamışlar ve valinin vurmayın emrini dinlememişlerdir. Ancak ilgililerin bu konuda daha fazla gayret göstermemeleri ve dayak olayına genellikle seyirci ka'maları dikkati çekmiştir. Bu arbedede yakalanan gençlerin sayıları ve nereye götürüldükleri geç vakitlere kadar öğrenilememiştir. Gece saat 01'e doğru gazetelere 18 öğrencinin nezarete atıldığı haberi gel-

miştir. Bu öğrenciler Deniz Gezmiş, Mustafa Gürkan, Cihan Alptekin, Rahmi Aydın; Cemal Erdi; Selâhattin Okur, Mustafa Zülkadiroğlu; Akın Kitaboglu, Abdülkerim Akpınar; Münir Polat; Kemal Soysal, Hilmi Pekoğlu; Haşmet Adakan; Şevket Toker, Toygun Eraslan; Alpay Yalçın, Yücel Özbek, Tamer Bulbay'dır. Bu öğrencilerin büyük çoğunluğu DÖB'e bağlıdır.

Ertesi gün saat 15 sıralarında Bakırköy Adliyesine getirilen öğrenciler burada mahkeme huzuruna çıkarılmışlardır. Bu arada bir çoğunun yaralı olduğu gözden kaçmamıştır. Bakırköy Asliye Ceza Mahkemesinde polise fiili mukavemet ve 171 sayılı kanuna muhalefetten yargılanan gençlerden DÖB başkanı Deniz Gezmiş, Yönetim kurulu üyesi Mustafa Gürkan, üyelerden Rahmi Aydın; Mustafa Zülkadiroğlu, FKFDen Toygun Eraslan tutuklanmışlardır.

Toplum Polisinin olaydan sonra davranışı da dikkat çekicidir. Adliye'ye götürülen gençler mahkemeye çıkarılmadan önce avukatlarıyla görüştürülmemişlerdir. Bakırköy Adliyesine getirilenler bir odaya kapatılmış ve etrafı toplum polisiyle sarılmıştır. Bu sırada Adliye önüne gelen gençler ve halk 500'e yakın bir kalabalık meydana getirmişler, genç-

ler lehinde tezahürat yapmışlardır. Tutuklanan öğrenciler polis arabalarına bin dirilirken «Yaşasın Tam Bağımsız Türkiye» diye bağırarak ne için mücadele ettiklerini belirtmişlerdir.

Geceyi Beşiktaş Toplum polisi merkezinde geçiren öğrenciler 24 saat aç ve susuz bırakılmıştır. 1-1,5 metre eninde dar penceresiz, havasız bir koridora kapatılan gençler polislerin kendilerine devamlı küfür ettiklerini söylemektedirler. Polisin bu hareketi karşısında ilgililerin nasıl davranacağı merak konusudur. Ama birçok olaylarda olduğu gibi bu olayda da kanun adına hareket edenlerin kanun dışı davranışlarının hasıraltı edilmesi mümkündür. Ancak bu tür davranışlar toplumun tansiyonunu gittikçe yükseltmekte ve Demirel'in oturduğu koltuğu, üzerinde durulması güç olacak kadar sivrilmiştir. Fakat anlaşılan Demirel bunun pek farkında değildir.

Nitekim bu olaylar olurken Başbakan Süleyman Demirel TRT'de yayınlatılan AP kongresi konuşmalarında Amerika'dan dost ve müttefik diye bahsetmekte 6. Filonun «her zamanki ziyaretine» karşı gösterilen tepkiyi, nizam ve intizamlara karşı olanların, misafirperver olmaları yanları davranışları olarak nitelemekteydi. Gafletin, dalaletin bu ne büyük bir misalidir.

Deniz GEZMİŞ

— Saldırıları önce ona —

Mustafa GÜRKAN

— En önde mücadele etmek —

TİP'te olağanüstü kongreye doğru

TİP içindeki çalkantı durulmuş değildir, her geçen gün yeni yeni olaylar olmakta, Aybarcılar Arenciler üçüncü yolcular kesif bir faaliyet içinde görünmektedirler. Önümüzdeki günlerde Arencilerin yeni kongre için hazırlıklarını tamamlayacakları kuvvetle tahmin edilebilir. Olağan üstü kongreyi toplama şartı olan beşte bir çoğunluk, ilk kongrede Arenciler tarafından verilen 70 imzalı önergeyle zaten hazır durumdadır. Ancak aynı delegelerle toplanacak kongrede, çoğunluğu etkileyebilme problemi ortadadır. Bilindiği gibi Aybar, Sendikacılar, doğulu ağalar ve sağcı basın tarafından sıkı sıkıya tutulmaktadır. Bu sıklıkta bir bağı koparmak oldukça güçtür. Ama Arencilerin bütün kozlarını oynamamış olmaları meseleyi ortada bırakmaktadır. Aren taraftarları kongre hazırlıklarıyla meşgul olsunlar, Üçüncü Yolcular da kesif bir kulis faaliyetine girişmişlerdir. Özellikle İstanbul ilinde dolaştırılan ekipler çok orjinal (!) fikirler öne sürmektedirler.

Örneğin, bu ekipler yeni bir taban muhafazası yaratmak iddiasındadırlar. Bu muhafazanın özelliği kişilerle uğraşmamasıdır. Aybar genel başkan kalsa da, sendika ağalarının sağ baskısı devam etse de bu önemli değildir. — Zaten bu kişilere göre Aybar, Çetin Altan'a elbette tercih edilir.

Önemli olan tüzük ve programın değişmesidir. Yöneticiler örgütlenmeye önem vermemişlerdir. Gençlik sorununa önem vermemişlerdir. Kritik ve otokritiğe önem vermemişlerdir. Eğitime önem vermemişlerdir. İşte bütün bunların halledilmesi için programın değiştirilmesi gerekmektedir. Zaten Aybar kendi kitabında programı aşmıştır, program Aybar'dan bile geridir. O halde programın Aybar'ın ileri çizgisine getirmek lazımdır. Demokratik devrim stratejisi yanlıştır. Partiden atılanlara üzülmektedir ama, bunların içinde gerçekten aşırı olanlar da vardır. Affederken makûl ve seviyeli olanları affedilmelidir. Sendikacılar konusuna fazla değinmemek gerekmektedir. Mesele sosyal demokratların partide yönetimi ele geçirmeleri değil, yalnızca program değişikliğidir.

Bu tezin savunucuları İstanbul i'çelerini dolaşmakta ve üyeleri topharak konferanslar vermektedirler. Bu gezileri İstanbul İl Yönetim Kurulunun müsamaha ile karşılaması, disipline ne kadar meraklı olduklarını bilenler tarafından ibretle izlenmektedir.

Üçüncü Yolcuların ne yapmak istedikleri uzun süre anlaşılammıştır. Ancak şimdi belli olmaktadır ki Üçüncü Yol denen şey revizyonizmin revizyonculuğudur. Revizyonizmin eskiyen kadrolarını yıpranan kadrolarını partide yenilemek için harekete geçmiştir. Ve bu hareket taban muhafazası olarak tezgâhlanmak istenmektedir.

Beşiktaş'taki toplum polisi merkezinde 24 saat aç bırakılan Deniz Gezmiş Bakırköy Adliyesinde ekmek yiyor.

Emperyalizm kovulacaktır çaresiz

Saffet Sabri

Yeni Amerikan elçisi İstanbul'da olsun Ankara'da olsun, daha hava alanına inerken, vatansever gençliğin sert tepkiyle karşılandı. Toplum Polisi, Yeşilköy havaalanında gençlerimize kıyasıya vurmuşlardır. Devrimci Gençlik Amerikan büyük elçisinin gelişinden son anda haberdar olmuş ve 100-120 kişilik bir grup halinde Yeşilköy havaalanına gitmişlerdir. Toplum polisi, bu bakımdan, bu az sayıdaki, Üniversitelileri hunharca hırpalamaya imkân bulmuştur. Bir vatansız vere on toplum polisi kıyasıya saldırmıştır. Ankaradaki karşılamada gençlik binisi aşkındı ve toplum polisi çok daha sakindir.

Amerikan polisinin zencilere yaptığı toplum polisi, Türk gençliğine yapmayı adet haline getirmiştir.

Sükan'ın emriyle yapılan bu saldırının, hesabının sorulacağı günlerin her gün biraz daha yaklaştığına Devrimci Gençliğin inancı tamdır.

Peki — Amerika'yla siyasî ilişkilerimiz devam ettiğine göre, Amerika'nın Türkiye'de bir büyük elçisi bulunacaktır elbette. — glibisine, gençliğin bu tepkisini kinayanlar da çıkacaktır muhakkak.

Eşit koşullardaki devletlerarası ilişkiler söz konusu olsaydı bu kinayıcılarımızın hak verenler de çıkabilirdi. Oysa, Amerikanın diğer devletlerle ilişkileri, özellikle geri kalmış devletlerle ilişkileri, en büyük emperyalist bir devletin, tâbi ülkelerle ilişkilerinin en tipik örneğidir.

Ama, istiklâl mücadelemizde, ata'arımız, emperyalizme karşı tâbi ülkelerin, ne yapıp yapıp göstermesi gerektiği tepkinin en tipik örneğini vermişlerdir.

Oysa Amerika Türkiye'ye karşı Birinci Dünya Savaşındaki mandacı tutumunu İkinci Dünya Savaşından bu yana, yürürlüğe koyma çabasıdadır. Bu bakımdan her Türk vatanseverinin, özellikle Cumhuriyeti emanet almış olan Türk Gençliğin'nin bağımsızlığımızı tanınamaz hâle sokan, Amerikalıya karşı tutumum, Kuvayı Milliyeci atalarımızın İstiklâl Savaşı eyleminin yörüngesinde olması doğaldır.

Amerika, Saygon'da vatan hainleriyle kurduğu ilişkileri, memleketimizde de uygulama politikasına son vermediği sürece, Türk vatanseverlerinden, Türk Gençliğinden, çaresiz, istenmeyen kimseler muamelesi görecektir.

Amerika'nın, sivil olsun, asker olsun temsilcileri, bütün dünyada, karşılaştıkları bu ve benzeri tepki'lerin, bizde de olmasını olağan karşılayabilirler. Hele Mustafa Kemal Türkiyesi için bu tepkiler onlar için daha da olağandır. Fakat yerli işbirlikçiler ve onların bes'lemeleri, kendi çıkarları açısından tam bir paniğe kapılmaktadır. Bu arada, bu paniğin etkisiyle daha da bir teslimiyet eğilimi gösterebilirler. Bu tutumları kendilerini memlekette, her gün biraz daha, Ramazan geceleri davul tokmağı sallayan gece bekçisi durumuna dönüştürmektedir çaresiz. En hayati sorunlarımız söz konusu bile o'sa, son söz, Amerikanın Türkiye'deki sivil veya asker mümessillerinin dudakları arasından çıkacak fısıltılara bırakılmaktadır.

Ama, öte yandan her cop darbesi bu işbirlikçilerin siyasî itibarını biraz daha kırmakta ve Tam Bağımsız, Gerçekten Demokratik Türkiye için, Ulusal Güçbirliğine ortam hazırlamaktadır.

T.M.G.T. tarafından düzenlenen az gelişmiş ülkelerle gelişmiş ülkelerin karşılıklı ilişkileri hakkındaki seminerde bir konuşma yapan Arkadaşımız Aslan Başer Kafaoğlunun bu ilginç konuşmasının ikinci bölümünü okurlarımıza sunuyoruz.

Buraya kadar ekonomik yardım ve yabancı sermaye yatırımlarının bir az gelişmiş ülkeye olan parasal sonuçları inceledik. Oysa ekonomik olaylar asıl ekonomide alt yapıda meydana getirdikleri fayda ve kusurlarla değerlendirilmelidir. Dış Yardım ve Yabancı Sermaye yatırımlarının bir Millî ekonomide meydana getirdiği çarpıklıklar aslında rakamlara dökülemeyecek bir ölçüdedir ve rakamlarla gösterilenin çok üstünde bir fiatla az gelişmiş ülkelere ödenmektedir. Bu sonuçları birkaç başlık altında inceleyebiliriz:

A. Atıl kapasiteler

B - Özel Sektöre Dayanan Bir Kalkınma Politikası

C - Gereksiz Fiat Artışları

D - Gereksiz aşırı makineleşme. Bazı kesimlerde

E - İhracatta komisyoncu türemesi

A - Atıl kapasiteler

Dış yardımın ve yabancı sermayenin ön plâna geçtiği ekonomilerde Plânlama ikinci plâna geçmektedir. Plânlama burada geniş anlamıyla alınmalıdır. Bize göre aslında gelişmiş ekonomiler de bir ölçüde plânlı ekonomidir. Gelişmiş kapitalist ekonomilerde de ekonomiyi hâkim olan çareler gelişen talep koşullarına göre üretim ve dağıtım plânlarıdır. Gelişmiş ekonomilerde bir araya getirilmemiş bu plânların Sos-

yalist plânlamadan farkı ikincilerin toplumsal açıdan gelişmeyi ön plâna almalarına karşılık, birincilerin daha çok kârlığı esas tutmasıdır. Gelişmemiş ekonomilerde ise hâkim olan, döviz kaynaklarını elinde tutan dış sermaye çevreleri olduğundan ve bu çevreler de çeşitli şekillerde ekonomiyi nüfuz etmeyi ön plâna aldıklarından, toplam talepten çok ne bahasına olursa olsun ekonomiyi girip köprübaşı elde etmeyi düşünürler. Böyle olunca da ekonomide bir kısım, karşılığında talep bulunmayan mal ve hizmet üretici kapasiteler meydana gelir. Bunun gözümüz önünde ki en iyi örneği Türkiye'de dir. Türkiye'de ekonominin belini büken atıl kapasitelerden bir kaçını buraya sıralayalım:

a) Ulaştırma Alanında - Türk ekonomisinin çarpık duruma giden sanayiinde şüphesiz en büyük ve vahim rolü ulaştırma da bir kısım kapasiteler atıl bırakılırken, diğer kısım ulaştırma kapasitelerinin yaratılması ve bunun için önemli bir ölçüde döviz harcanması gelir. Filhakika bir yandan Demiryolları ve Denizyollarındaki kapasiteler atıl bırakılırken, öte yandan Millî Piyasa'ya geniş ölçüde motorlu kara taşıt aracı sürülmektedir. Motorlu kara taşıt araçlarının yol ve bakım masrafları ile kapasite altında çalışan Demir ve Denizyolları tesislerinin giderleri bu fakir ekonominin sırtına yeniden yükler yüklemektedir.

Şişirilen kara taşıtları talebi ile Montaj yapan kara taşıtları endüstrisine ve buradan da gine atıl kapasiteli bir kara taşıtları endüstrisine gidilmiştir. Şimdi bu alanda durum şudur:

Denizyoluyla veya demiryoluyla naklinin daha ekonomik olacağı yükler daha kamyonlarla taşınmaktadır. Bu taşımlar ekonomiyi dâvize bağlı Lâstik, petrol ve yedek parça da dışarıya daha bağlı bir bünye kazanmaktadır. Bu bünye ile birlikte şişirilen karataşıtları talebi Beş yıllık II nci Plân'ın ilk yıl programında 9.000 olduğu hâlde, bugün Türkiye'de 20.000 kamyon üretebilecek bir taşıt sanayi kurulmuştur. Bu sanayi yatırım ve % 50 civarındaki yedek parçaları için (OKD parçalar) döviz tahsis yapılmış ve bu tahsisler transfer edilmiştir. Millî ekonomi bu çapta bir üretimi karşılayamadığından burada yeniden bir atıl kapasite meydana gelmiştir. Bu atıl kapasiteler mutlaka kaderine terk edilmeyecektir. Ürünler alıcı bulunmasını sağlayacak bir ekonomi politikası gerek malî plânda gerekse sektörler arasında yürütülecektir. Ama bu atıl kapasitelere iş bulunurken yeni bir takım Demiryolu ve Denizyolu ulaştırması atıl kurulacaktır.

b) Dayanıklı Tüketim Mallarında : Bu alanda 1950 den sonra enflasyonist bir para politikası ile şişirilen özel tüketim talebi yıllar yılı büyük döviz israflarına sebep olmuştur. Sonuç burada

Dışardaki Amerikan Özel Yatırımları ve Amerikaya D

31 Aralık itibariyle kümülâtif Yatırımlar
1964) Geçici

	1963	1964	1965	Toplam	Madencilik	Petrol	İmalât	Hizmetler	Ticaret	Diğer	1960
Bütün Bölgeler	32.778	37.226	40.686	44.343	3.564	14.350	16.861	2.023	3.736	3.808	2.355
Kanada	11.198	12.133	13.044	13.820	1.671	3.228	6.191	467	805	1.458	361
Avrupa	6.681	8.930	10.340	12.067	56	3.086	6.547	53	1.472	854	397
Avustralya	994	1.271	1.460	1.582	100	444	856	2	87	93	37
Grup Toplamı	18.873	22.334	24.844	27.469	1.827	6.758	13.594	522	2.364	2.405	795
				% 6,6	% 24,6	% 49,5	% 1,9	% 8,7	% 8,7		
Güney Amerika	8.387	8.424	8.662	8.932	1.098	3.142	2.340	568	951	832	641
Diğer Batı Yarım Küresi	884	1.050	1.229	1.386	250	569	166	49	89	263	78
Afrika	925	1.271	1.426	1.629	356	830	225	2	93	122	— 17
Asya (1)	12.487	13.245	14.110	15.009	1.738	6.555	3.266	674	1.371	1.403	1.555
Uluslararası (2)	1.418	1.647	1.733	1.865	% 11,6	% 43,7	% 21,7	% 4,5	% 9,1	% 9,4	5
						1.038	—	827			

(1) Muhtemel İspanya ve İsraili de içine almış.

(2) Liberya ve Panama gibi yerler de görünmekle beraber, bütün dünyada çalışanlar dahil.

(3) Arjantin, Kolombiya Venezuela «Diğer» başlığı altındadır. (4) Arjantin

Kaynak: Statistical Abstract of the U.S. 1966, Tablo: 1239

dım ve naye üzerine

A. Başer KAFAOĞLU

Dış yardım ve yabancı sermaye yoluyla
geri kalmış ülkelerin ekonomileri
Sağlam yollardan
saptırılmakta, bir keşmekeşe mahkûm
ve yenik bırakılmaktadır.
Az gelişmiş ülke ekonomistlerinin üzerinde
durmaları gereken asıl konu
bölge budur.

da Montaj sanayiine gidilmiş, fakat bu sanayide de, neticeleri «kara taşıtları sanayii» ölçüsünde olmamakla beraber, ekonomiye atıl kapasite yükü yüklenmiştir. Bu atıl kapasite ürünlerinin eritilmesi de yeni ve hatalı ekonomik kararlarla ele alınırsa, ki geçmiş uygulama böyledir, talep artışı yatırım malları üreten sanayie gidecek fonları sınırlayacaktır.

Sanayide yeniden ele alınan binek otomobili, plâstikler, gibi konularda ve açtırılması için teşekküre geçilen kapasitelerinde de ilerde aynı durumlar meydana çıkacaktır.

B — Özel Sektöre Dayanan Bir Kalınma Politikası

Amerika ve diğer yatırımcı ve yardım yapan ülkeler de yardım politikalarının özel sektöre dayalı bir ekonomi de yürütmeyi tercih etmekte ve hükümete bunu dayatmaktadır. Bunun çeşitli çeşitli sakıncaları ortaya çıkmaktadır. Politik sakıncalar bir yana, sırf tekmil ve ekonomik bir sakıncayı burada açıklayalım: Sanayi, özellikle ağır sanayi büyük yatırım ve tekmil eleman gerektirir. Bu yatırımların amostismanı ile malî sermaye faizlerinin kurtarılması da asgarî bir ekonomik kapasiteye ihtiyaç gösterir. Asgarî ekonomik kapasite bazı sanayi kollarında, örneğin kara taşıtları sanayiinde, öyle bir yerden geçer ki ancak bir ya da birkaç teşebbüsün üreti-

minin Millî Ekonomice karşılanması mümkün olabilir. Oysa bir veya iki teşebbüs dışında kuruluşu izin verilmesi mümkün değildir. Çünkü:

a) Özel teşebbüsçü hükümet bunu yapamaz,

b) Bu çapta bir tekeli bir tek veya birkaç markaya tanıtmak yabancı sermaye çevrelerince önlenir.

Böyle olunca bakarsınız ki on beş tane kamyon montaj firması ve tesisi kurulmuş ve atıl kapasiteler fakir bütçenin sırtına yüklenmiş.

Yabancı sermayenin Türkiye'ye dayattığı Ereğli Demir Çelik tesislerinin oluşma ve gelişmesini burada ayrıca anlatmıyacağım. Ancak burada İKA ajanının yatırım bültenininin 29 nci sayısında verilen bir haberi zikretmekte yarar görüyorum.

İzmitte kurulmuş bir Mannesman tesisi vardır. Bunun ilk sermayesi 5,6 milyon lira idi ve bunun 2,9 milyon lirası aynı sermaye olarak yabancı ortak tarafından konulmuştu. Sonra bu sermaye 35 milyon liraya çıkarılınca yabancı ortağın vaz'ettiği sermaye aynı olarak 14.445.000 ve 2.355.000 konsolide olacak temlik ile 16.700.000 TL'ya çıkmıştı. Şimdi şirket 10 milyon liralık bir tevsiyat yapmak istemektedir ve bunun dış ödemesi 3 milyon liradır. Bunun için şirket 1966 da sermaye tevsiyat talebinde bu-

lunmuştur. Buna ilgili makamlarca transfer edilecek kâr kadar ihracatta bulunmak şartıyla izin verilebileceği cevabı verilmiştir. Oysa bu ihracat mümkün değildi, çünkü yabancı ülkelerde 903 TL olan çelik band Türkiye'de 2150 lira idi ve bu çelik band Ereğli Demir Çelikten sağlanmaktadır. Aradaki fiat farkı görüldüğü gibi % 250. Bültenin tavsiyesi şu, ihracat yapanlara Ereğli Demir Çelik mamulleri yerine ithalât yapılmasına izin verilsin.

Bu haberin altında yatan Ereğli Demir Çelik İşletmesinin Türkiye'ye maliyetidir. Bu maliyet o kadar ağırdır ki, hesabı bile mümkün değildir. Şimdi gine özel teşebbüs kisvesi altında bir binek otomobili endüstrisi kurulmaktadır. Bu özel sektör endüstrisinin ekonomiye getireceği kamburlar da pek kısa zamanda ortaya çıkacaktır.

Şimdi aynı bültende, 926 sayılı haberi okuyalım. (Bülten No: 19) «Antalya'da Kemer'de inşa edilmekte olan İngiliz J. Seymour, Harris And Partners firmasıyla, Koç Holding ve Alman ortaklarıyla kurulan turistik tesislerin civarındaki 60 km. lik ana yolun inşası için Turizm Bakanlığı Devlet Plânlama Teşkilâtına başvurulmuş ve yol inşaatının 1969 dan itibaren programa alınmasını istemiştir. Yolun maliyeti 55 milyon lira olacak ve bunun da 8 milyon liralık kısmı bu yıl tamamlanacaktır.» Bu haberin daha iyi değerlendirilmesi için yapılacak 30-35 milyon lira değerinde olduğunu ilâve etmek gerekir. Demek oluyor ki toplamı 90 milyon lirayı bulan yatırım en az 55 milyon liralık kısım (Tesisler dışındaki kısım) devlet tarafından gerçekleştirilecek ama bunun kârını özel teşebbüs toplayacaktır. Bu da özel teşebbüs e'yle yatırımın ne nitelikte olduğunu ayrıca ortaya koymaktadır.

Şimdi size yeni bir haber verelim: Bu yıl içinde özel sektörün ertelenen veya muaf tutulacak silinen gümrük borçları tutarı 600 milyon liradır. 600 milyon liralık gümrük ertelenmesi veya muafiyeti olmasaydı bütçe ihtiyaçları için bu kadar az emisyon yapılacaktı ve para iç değeri korunmuş olacaktı. Bu gümrük ertelenme ve muafiyetlerinin hangi yatırım alanlarına tanındığı ayrıca incelemeye değer. Özel teşebbüse dayalı, yatırımın büyük kısmı devletçe yerine getirildiği halde özel teşebbüse, yani sınırlı bir zümreye hâkim olduğu maledilmesi dış yardımların ve yabancı sermayenin hâkim olduğu ekonominin bize göre en önemli ve rakamla ölçülemeyecek sakıncasıdır.

Yıllık Dönen Gelirler — Milyon Dolar

Yıllık Dönen Gelirler

1962	1963	Toplam	Maden	Petrol İmalât	Diğer	
3.050	3.134	3.741	399	1.922	876	543
476	455	634	114	118	269	133
526	507	654	5	64	412	173
75	57	59	3	-6	53	10
1.077	1.019	1.347	122	176	734	316
761	801	900	172	503	92	113
130	155	116	73	33	4	7
34	123	301	32	223	13	34
1942	2.096	2.363	278	1.719	143	224
32	19	30	—	26	—	4

in ve Şill'e ait rakam'ar Di-
aşığı altındadır.)

Yabancı Sermaye ve Dış yardım konuları

— Gereksiz Fiat Artışları

Yabancı sermaye ve dış yardımla finanse edilen teşebbüsler lüzumsuz ve ölçsüz derecede pahalıya malolmaktadırlar. Buna göre örnek olmak üzere kütahya Azot Tesisleri ile, Ereğli Demir Çelik Tesisleri verilebilir. Bu her iki tesis de ekonomimize son derece pahalıya malolmuştur. Kredi veren gelişmiş kapitalist ülke bu kredi ya da yardımcı bir şarta bağladıkça ya da illâ özel teşebbüsle kurulmasını istedikçe bunun sonucu böyle bir pahalılık olmaktadır. Diğer bir pahalılık örneğidir. Eskiden ithâl malı iken 70-80 bin lira olan kamyonlar bu gün montaj fabrikaları distribütörlerince 120 - 130.000 liraya bayilere intikâl etmektedir. Bunun yanında lâstikteki pahalılaşmada gözden kaçmıyacak kadar belirlidir. Yabancı sermaye malını pahalılaştırmanın çeşitli şekilleri vardır. Bunu genel tartışma sırasında ayrıca e'e alacağız.

D — Lüzumsuz Ölçüde Makineleşme.

Burada yurtdışı ve istihdam sorunları hiç kaale alınmadan lüzumsuz makine kullanılışı gözönünde bulundurulmalıdır. Örneğin karayolları yapımında ya da şehir içi ulaştırmasında küt döviz olanakları zorlanarak makine parkı artırılmakta ya da şehir içi ulaştırmada dolmuş gibi ekonomik olmayan yöntemlere ekonomi zorlanmaktadır. Bu zorlamaların ekonomimize maliyeti de ayrıca hesaplanmalıdır.

E — İhracatta Komisyoncu yabancıların İhraç Malları Gelirlerini azaltması.

Az gelişmiş ülkede dış ticaret özellikle ihracat, plâna bağlı bir şekilde yönetilmediğinden, bu ülkelerin ihracat malları ancak komisyoncular eliyle veya aracılığıyla ihraç edilmektedir. Türkiye'mizde de durum budur. Meslek hayatımızda bunun birçok örneğini görmüşüzdür.

Özetlenirse, dış yardım ve yabancı sermaye yoluyla geri kalmış ülkelerin ekonomileri sağlam yollardan saptırılmakta, bir keşmekeşe mahkûm ve yenik bir rakı'maktadır. Az gelişmiş ülke ekonomistlerinin üzerinde durmaları gereken asıl konu bizce budur. Nominâl olarak göze batan soygun ne kadar ağır da olsa, meydana getirilen bu çarpıklıkların ekonomiye verdiği zarar yanında bunlar hafif kalırlar.

ÖZÜR

Geçen sayımızda yayınladığımız «Üçüncü Konuşma» başlıklı yazı Münir Cerrid'e aittir. İmza unutulmuştur. Özür dileriz.

Demokratik Devrim Derneği 1. Olağan Kongresi

Demokratik Devrim Derneği'nin Birinci Olağan Kongresi 24 Kasım Pazar günü Dolapdere'deki Çit II düğün salonunda yapılmıştır.

İstanbul'da 36, İzmir'de 44, kuruluş halinde bulunan Malatya'da 9, Adana'da 19 üyesi bulunan Demokratik Devrim Derneği Kongresine 84 delege katılmıştır.

Özellikle İstanbullu üyelerin katılma oranı % 50 yi aşmış ve bu konuda iyi bir disiplin örneği verilmiştir. Ayrıca İzmir'de 13 ve kuruluş halinde Adana'dan 1 delegenin katılması, üyelerin dernek faaliyetlerini ciddiyetle izleme eğilimini göstermiştir. Ankara'da derneğin şubelerini kurmakla görevlendirilenler ise kongreye bir heyet halinde dinleyici olarak katılmışlardır.

Sa'onda en göze çarpan şey üzerinde «Tam Bağımsız ve Gerçekten Demokratik Türkiye İçin» yazılı bez bant olmuştur.

Kongre saat 10 sıralarında DDD genel Başkanı Kemal İşler'in konuşması ile açılmıştır. Başkanlık divanına İstanbul delegesi Sedat Düzkan, İkinci Başkanlığa İstanbul delegesi Halil Oyman, Yazmanlıklara Adana delegesi Abdurrahman Can ve İstanbul delegesi Engin Gözen seçilmişlerdir.

Atatürk ve Devrim şehitleri anısına yapı-

lan saygı duruşundan ve İstiklâl marşı söylenmesinden sonra Tüzük Değişikliği ve Teklifler Komisyonlarının seçimine geçilmiştir.

Çalışma raporu Genel Başkan Kemal İşler, Hesap raporu ve Bütçe tasarısı Mali Sekreter İhsan Hemoğlu ve Denetçi raporu Vedii Bayraktaroğlu tarafından okunduktan sonra eleştirilere geçilmiştir.

Eleştiriler de genellikle derneğin Millî Demokratik Devrim kavramını açıklığa kavuşturma yolunda çaba sarfetmesi bu konuda bilim kurulları kurulması, somut eylem biçimleri saptanması istenmiştir. Daha sonra eleştirilere cevaplar verilmiş ve komisyon çalışmalarının değerlendirilmesine geçilmiştir. Tüzük komisyonu raporuna uygun olarak, İl ve İlçe şubelerinde üst kongreye seçilecek delege sayısının o şubeye kayıtlı delege sayılarına oranla tespit edilmesi kabul edilmiştir. Böylelikle bir ölçüde kayıtlara dayanan örgüt sistemi yerine eyleme katılan üyelerin hakim olacağı örgüt sistemi getirilmiştir.

Genel Kurul İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneği İPSD'nin düzenlediği İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Miting ve Yürüyüşüne katılma kararı almış ve daha sonra seçimlere geçilmiştir.

OKURLARA

* PTT ile abone olan okurlarımız posta makbuzlarının arkasına açık adreslerini ve hangi sayıdan itibaren abone olduklarını yazmayı lütfen unutmasınlar.

* İkinci yılda eski makbuzlar tamamen hükümsüzdür. Bu makbuzlardan elinde olan varsa, bunları gazete adresine göndermelerini önemle rica ederiz.

* Yeni yılda aboneler için 3 parçalı, sair gelirler için 2 parçalı makbuzlar kullanılmaktadır.

* Hazırlanmakta olan Birinci Cilt (ilk 52 sayı) idarehanelerden alanlar için

50.— liradır. Taşradan istenirse posta masrafı ilâve olunur. Cilt kapağı 15.— liradır. Posta masrafı aynı şekilde ilâve edilir. Ciltler hazır olduğu zaman hemen ödemeli olarak göndermemizi isteyen okurlarımız şimdiden sıraya girebilirler.

Reklâm, işlerinizi saat gibi yürütür

REKLÂM VE TANITMA FAALİYETLERİNİZİ yurt içinde ve dışında EN ETKİLİ VE EN İSRAFSIZ ŞEKİLDE YÜRÜTMEK İÇİN Kurumumuz hizmetlerinden faydalanınız

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no 1, kat 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01, İstanbul

Dünya Para Sistemindeki Son Buhran Yahut Almanya'ya Karşı Anglo - Sakson İttifakı

Erdoğan
Güçbilmez

Kasım ayı içinde Batı Alman markı üzerindeki spekülâtif işlemlerin görülmemiş miktarlara ulaşması, dünya para sistemini, Fransa ve Batı Almanya'yı, ve dünya emperyalist sistemini hayatî bir buhranla karşı karşıya getirmiş bulunuyor. Sermaye Fransa'yı terketmekte ve Batı Alman bankalarının kasalarında yığılmaktadır. Sermaye için «Fransız frangı» ideal bir kıyafet olmaktan çıkmış, yerini günün modası olan «Batı Alman markına» bırakmıştır. Mayıs ve Haziran aylarında, vatanını Fransız emekçi yığınlarına karşı korumak için, De Gaulle'ün arkasında saf tutmuş bulunan Fransız sermayedarı, şimdi kendi millî renklerine ve kendi eliyle işbaşına getirdiği siyasetçilere ihanet ederek, sermayesine dış ülkelerde bir melce aramaktadır. Haziran seçim'inde gerici koalisyonu katılan Fransız küçük burjuvazisinin saflarından spekülâtorlere ve sermayedarlara karşı kızgın sesler yükselmektedir. Fransız küçük burjuvazisinin Fransız proletaryasıyla birlikte De Gaulle'e karşı ortak Cumhurbaşkanı adayı gösterdikleri Mitterand, Fransız sermayedarlarının bu vatan ihanetinin unutulmayacağından söz etmektedir. Küçük burjuvazinin çeşitli sendikal örgütleri, spekülâtorlerin en ağır bir şekilde cezalandırılmasını sermayedarların ihanetlerinin karşılıksız bırakılmamasını istemektedir. (Gaulliste millî vekillerinden Louis Vallon «Fransız iş çevrelerinin franka karşı şaşılacak komplosundan» söz etmektedir. Sermayenin vatanı bulunmadığını, Fransa'da geniş halk yığınları, hayretle kimbilir kaçınıcı defa görmektedirler.

Fransız frangının temellerini sarsan bu son buhranın doğuşu ve gelişmesine bir göz atalım. Franga karşı duyulan güven, Mayıs - Haziran olay'arı sırasında sarsılmış bulunuyordu. Seçimlerden sonra iş başına gelen Co uve de Murville hükümetinin o günden bu yana bütün çabası, franga karşı güveni sağlamak olmuştur. Bunun için ekonominin den geli ve hızlı bir şekilde büyümesinin sağlanması gerekmektedir. Aynı zamanda ihracatın karşılaştığı engellerin ortadan kaldırılması ve dış ticaret dengesinin lehte kapanması için gerekli tedbirler üzerinde durulmaktaydı. Fransız hükümetinin, bu sonuçlara ulaşabilmek için, son beş ayda güttüğü ekonomik politikamın çelişkiler içinde sonuçsuz kalması, sermayenin hükümete ve franga karşı güveninin kuru'amamış olmasının ilk nedeni olarak gösterilmektedir. Gerek muhalefet saflarında, gerekse hükümete yakın çevrelerde, hükümetin son beş ay içinde bir gazva bir frene basması olmasın eleştirilen başlıca noktadır. Hükümetin iktisadî gelişmeyi teşvik amacıyla iktisadî faaliyetleri hızlandırıcı tedbirlere başvurduğu, enflasyonist baskılar kendisini gösterir göstermez yavaşlatıcı tedbirler aldığı bir gerçektir. Son para buhranını yaratan başlıca iç sebep olarak hükümetin bu çelişkili politikasının güven yerine güvensizlik yaratmış bulunması gösterilmektedir.

Frank buhranının bu iç sebebi yanında bazı dış sebepler de vardır. Dış sebepler ara-

sında emperyalist ekonomiler arasındaki güç dengesi en önemlisidir. Emperyalistler arası bölüşüm ve hakimiyet savaşında, sağlam bir parada dış ifadesini bulan, sağlam ve gelişmiş halde bir ekonomi en büyük güç unsurudur. Paranın sıhhatinin korunabilmesi için bir ülkenin dış pazarlardaki rekabet şansının yüksek olması gerekmektedir. Bunun için verimliliği artıran, maliyetleri düşüren hızlı bir teknolojik yenileşmeye dayalı, hızlı bir sınaî büyümenin sağlanması şarttır. Siyasî istikrarın da bulunması halinde, bu şartı yerine getiren bir ülkenin ekonomisi, siyasî bakımdan istikrarsız ve hastalıklı bir ekonomiye sahip ülkelerin sermayesi için bir cazibe merkezi haline gelebilmektedir. Bugün Avrupa'da yukarıdaki şartların bulunduğu ülkelerin başında Batı Almanya gelmekte, onu Hollanda, İsviçre, İtalya takip etmektedir. OECD ülkeleri içinde, yani dünya emperyalist sistemi içinde Japonya da bu durumdadır. Zayıf ekonomiler ise, son bir yıl içinde karşılaşılan üç para buhranından anaşıldığına göre, ABD, İngiltere ve Fransa'dır. İngiltere'nin Kasım 1967 de yapmış olduğu sterlin devalüasyonu, Fransa'daki Mayıs-Haziran olayları ile Çekoslovakyanın işgalinin yarattığı güvensizlik dolayısıyla, Batı Almanya'nın ABD hazine bonolarını almaya devam etmesi sayesinde Avrupa sermayesinin Atlantik'i aşarak ABD'ye hicret eğilimi göstermesi, İngiliz ve Amerikan ekonomilerini bugün için Fransız ekonomisine göre biraz daha tehlikeden uzak tutmaktadır. Bu genel tablo içinde, güçlü emperyalist ekonomilerle güçsüz emperyalist ekonomiler arasındaki savaşta Fransa öldürücü bir darbe yemiş bulunmaktadır. Fransız sermayesinin Batı Almanya kasalarında birikmesinin önüne geçilemediği takdirde Fransız ekonomisinin çöküşü kaçınılmazdır. Frank ile Batı Alman markı arasındaki değer uyumsuzluğu kısa bir zaman içinde giderilmediği takdirde, sermaye, değeri düşük para o'an frangı marka çevirerek korunmaya çalışacaktır.

Markın aranan para haline gelmesi ve dünya para borsalarında fiyatının yükselmesi, Batı Alman hükümeti üzerinde Mark değerinin resmen yükseltmesi için yapılan baskıları arttıracaktır. Bu durum devam ettiği takdirde Markın reevalüasyonu kaçınılmaz olacaktır. Batı Alman parasının değerinin yükselmesinin Batı Almanya'nın ekonomik dengesi üzerinde olumsuz etkilerinden korkulmaktadır. Mark yükseldiği takdirde, Batı Alman ihracat mallarının dış piyasalardaki fiyatları da yükseleceğinden, bunlara olan talepte düşme olması ihtimali vardır. Buna karşılık Batı Alman piyasasında ithal mallarının fiyatları ucuzlayacağından, iç piyasada diğer ülkelerin mallarının sürümü artacaktır. Batı Alman ekonomisinin dinamik kesimi ihracat malları üreten sanayi dallarıdır. Bu sanayi dallarında üretimin sürüm zorlukları yüzünden kısıntıya uğraması, Batı Alman ekonomisini içinden yeni çıktığı duraklamaya tekrar sokabilecek olan son

derece tehlikeli bir durumdur. Bunun için Batı Almanya buhrana derhal bir çözüm bulunmasını istemektedir.

Buhran sırasında Fransa'nın döviz ve altın ihtiyatları hızla erimiştir. Kasım ayı başında Fransa kasalarında 4,3 milyar dolar bulunmaktaydı. 14-23 Kasım arasında 1 milyar dolarlık sermaye dışarıya kaçmıştır. Yalnız 15 Kasım günü sınırı aşan sermaye, bütün Ekim ayı boyunca Fransa'nın kaybettiği sermayeye eşittir. Derhal çözüm bulunmadığı takdirde Fransa iki hafta içinde bütün ihtiyatlarını tüketmiş hâle gelebilecektir. Fransa, emperyalist ülkeler arasında dengenin ve adaletin kurulabilmesi için, diğer emperyalist ekonomilere göre üstün duruma geçmiş bulunan Batı Almanya'nın markın değerini yükseltmekle fedakârlıkta bulunmasını, son buhranın yükünü üzerine almasını istemektedir. Kendisi frangın değerini değiştirmeden korumak niyetindedir. Frank devalüasyonu De Gaulle'ün on yıllık politikasının iflâsının ilanı demektir. Amaçladığı «Büyük Fransa»nın bir hayal olduğunun ortaya çıkması anlamına gelecektir. De Gaulle'ün 23 Kasım günü frangın değerini koruma kararını ilanı, Batı Almanya'ya bir savaş ilanıdır. Birinci Dünya Savaşını bitiren zaferlerin bu yıl Fransa'da şimdiye kadar görülmemiş törenlerle kutlanmış olması, bu savaş ilânının başka bir yönüdür. De Gaulle, emperyalistlerarası dayanışma adına, ABD, İngiltere ve Fransa tarafından sağlanan atomik güvenliğinin karşılığı olarak, Batı Almanya'nın kendi iç piyasasında ve dış piyasalarda ABD, İngiliz ve Fransız ihracat mallarına daha büyük bir pay tanımmasını ve bunun için Markın değerini yükseltmesini istemektedir. Bu savaşta Fransa yalnız değildir, dış ödemeler dengesi açık veren ABD ve İngiltere'nin çıkarları da Fransa'nın çıkarlarıyla aynı yöndedir. Frangın devalüasyonu Sterlini ve doları tehdit etmektedir. Markın değerinin yükseltilmesi ise İngiliz ve ABD dış ticaret dengelerinin olumlu yönde gelişmesine imkân verecektir. Bu nedenlerle II. Dünya Savaşında Alman emperyalizmini yenmiş olan Anglosakson - Fransız ittifakı, bu ekonomik savaşta yeniden canlanmıştı. De Gaulle'ün Batı Almanya'ya karşı ilân ettiği savaşta ki en büyük kozu bu Anglosakson desteğidir.

Dünya para sistemindeki buhranların, aslında, paylaşım buhranları olduğu son yıllın gelişmeleri içinde açıkça görülmektedir. (Emperyalistler arası pazar ve hakimiyet mücadelelerinde, para sistemi hem bir savaş aracı olarak kullanılmakta, hem de muharebe nin sonucunu buhranlar şeklinde ilân etmektedir. Emperyalistler arasında az çok sürekli bir güç dengesi kurulmadıkça dünya para sistemini yeni esaslara bağlamak için gerekli temel bu'unamiyacaktır. Dünya para sistemi emperyalistler arasındaki güç dengesini yansıtmaktadır. Şimdiki para buhranları ise bu güç dengesinin sarsılmış ve değişmekte bulunduğu ifadedir. Para buhranları emperyalistler arasındaki çelişkilerin keskinleşmesinin en vezir ifadeleridir.

Devrimci gençlere silâh çekildi

Devrimci öğrenci birliğine bağlı gençlere İstanbul Edebiyat Fakültesi koridorlarında CKMP'li genç'ler tarafından silâh çekilmiştir. Silâhlı faşistlerin üniversite koridorlarında ve sokaklarda dolaşmasına göz yuman AP iktidarı, beri yanda protesto gösterilerin de bulunan silâhsız öğrencilere emrindeki kuvvetleri hunharca saldırmaktadır. Olay geçtiğimiz Çarşamba günü meydana gelmiştir. D.Ö.B. başkanı Deniz Gezmiş hukuk fakültesi duvarlarına emperyalizmi ve Amerikayı protesto eden yazılar yazarken, CKMP'li bir gencin müdahale etmek isteyişi olayları başlatmıştır. Bu gençle Deniz Gezmiş arasında çıkan tartışma sonucunda CKMP'li genç biraz hırpalanmış ve kaçmak zorunda kalmıştır. Olaydan bir müddet sonra üniversiteye 30 kişilik bir grup halinde gelen CKMP'liler DÖB'lü iki öğrenciyle tartışmışlar ve tahrik edici sözler sarfetmişlerdir. Daha sonra DÖB'lü öğrenciler, Edebiyat Fakültesinde topluca dolaşırken CKMP'li öğrencilerle karşılaşmışlar ve münakaşa etmişlerdir. Münakaşa kavgaya dönmeden yatışmış, fakat Devrimci öğrenciler binayı terkederken arkadan saldırıya uğramışlardır. Bunun üzerine geri dönen öğrenciler, CKMP'linin saldırısına şiddetle cevap vermişlerdir.

Bir anda savaş alanına dönen yerde dayak yiyeceklerini anlayan CKMP'li Ufuk Şehri pardesüsünün cebindeki tabancasını çekerek «kıpırdamayın, vururum!» diye bağırmıştır. Ufuk Şehri'nin silâh çektiğini gören Devrimci öğrencilerden Selâhattin Okur, Ufuk Şehri'nin üzerine yürümüş, fakat CKMP'li'ler tarafından önlenmiştir. Daha sonra araya girilenlerce arbedenin kanlı bir şekilde sona ermesi önlenmiştir.

Öğrenci temsilcilikleri seçimi yapıldı

İstanbul Üniversitesinde öğrenci temsilcileri seçimi yapılmıştır. İlk alınan sonuçlara göre Hukuk Fakültesi seçimlerinde bir sağcı bir de solcu aday kazanmıştır. Ancak seçime giren solcu adaylardan DÖB'e bağlı öğrencinin FKF'lilerce desteklenmediği ifade edilmektedir. Öğrenciler delil olarak DÖB'ü adayının adı altında daima FKF'li aday çıkmakta iken FKF'lilerin yalnızca kendi adaylarına oy vermeleri gösterilmektedir. Böylece 16 oy farkla DÖB'lü aday kaybetmiş ve sağcı aday kazanmıştır. Olay üzüntü yaratmış ve tartışmalara sebep olmuştur.

Dur Bakalım

Gündağ Kaynak

İsmet Paşa'nın Halk Partili gençlerle yaptığı konuşmayı başından izledik. «Ortanın Solu» ve «Sosyal Demokrasi» kulüp ve derneklerinin liderleriyle yaptığı konuşmada İnönü, gençlere miting ve boykotlara katılmamalarını, direnme hareketlerini desteklememelerini, gösterilerden kaçınmalarını öğütüyor.

İsmet Paşa, bu öğütle partinin hesapları açısından davranmış oluyor. Belki buna hakkı vardır. Hattâ Halk Partisi'nin, 1969 seçimlerinden sonra Adalet Partisiyle bir koalisyon hükümetine gideceğini düşünmek de İsmet Paşa'nın bileceği bir iştir. Ama bir partinin hesaplarını gençliğe maletmeye kalkmak, gençliği küçük parti hesapları açısından davranmaya zorlamak, hiçbir parti liderinin yetkisinde olmamak gerekir. Gençlik, bu hesaplardan uzak durduğu ölçüde, yüreğinden gelen sesi dinlediği ölçüde gençliktir. Ve gençlik, partizanca hesaplara kapılmadığı sürece «partilerüstü» kalmasını bilecek, toplumda bir «basıkı grubu» olmak görevini yerine getirebilecektir. «Gençlik» kavramından anlaşılana budur, beklenen de budur.

İsmet Paşa'nın yetkisi dışındaki bu isteğini ortanın solundaki gençler nasıl karşıladılar bilmiyoruz. Bizim bildiğimiz bu gençlerin «anti emperyalist» ve «anti feodal» mücadeleye katkıda bulunmak için kararlı olduklarıdır. Birkaç ay önce yapılan Halk Partisi Gençlik Kurultayında, gençler «anti feodal» ve «anti emperyalist» mücadeleyi yürüteceklerini yayınladıkları bildiriyle ortaya koymuşlardı. Bugün ise, mücadeleden kaçınmaları yolundaki bir öğütle karşılaşıyorlar. Acaba kamuoyuna açıkladıkları sözü mü tutacaklar, yoksa parti hesaplarının biçimlendirdiği öğütleri mi?

Meselenin şu yanı da unutulmamalı ki, üniversitelerde başarı kazanabilen «Ortanın Solu» ekipleri, devrimci mücadeledeki rızalılıkları ölçüsünde başarılı olmuşlardır. Yani taban, ortanın solundaki genç liderlere sempati beslerken, onların tutarlı bir devrimci mücadele yürüteceklerine güvenmiştir. Eğer bu liderler şimdi devrimci çizgilerinden taviz verecek olurlarsa, tabanın da güvenini yitirecekler ve Ortanın Solu ekiplerine üniversitelerde yüzlerle binlerle akan oylar, bir anda yok olacaktır. Ve bir iki yıl içinde, ne «Ortanın Solu» ekipleri, ne de «Sosyal Demokrasi» ekipleri, genç kitlelerden temsilcilik yetkisi istemek cesaretini gösteremeyeceklerdir. İsmet Paşa'nın öğütüne bakılırsa, gidis o gidiştir.

Dur bakalım...

sosyalist literatürde terimler ve kavramlar

Bir ülkede kapitalizm geliştikçe ve kapitalist üretim ekonomisinin yeni alanlarına yayıldıkça, gelişmiş kapitalist üretimle rekabet edemeyen şehirlerdeki ve köylerdeki küçük mülk sahipleri gittikçe mülksüzleşir ve yoksullaşır. Bu yoksullaşmanın sonucu olarak küçük burjuvazinin bazı çevrelerinde kapitalist düzene karşı bir eğilim meydana gelir. Nüfusunun çoğu köylü olan Fransa gibi ülkelerde, kapitalizme karşı bu eğilimi dle getiren yazarlar, burjuva düzenini eleştirirken, doğal olarak, köylünün ve küçük burjuvazinin ölçütünü kullandılar ve işçi sınıfını da kapitalist toplumun bu ara sınıflarının görüş açısından savundular. İşte küçük burjuva sosyalizmi böyle doğdu. Sismondi bu akımın başı oldu. Proudhon bu akımın başlıca kaynaklarını verdi.

Bu akım, kapitalist üretim şartlarındaki çelişkileri büyük bir kesinlikle ortaya koymuştur. Sermaye ile toprağın bir elde toplanmasının, fazla üretimin, kapitalizmin buhranlarının doğru olarak tanımlamasını yapmıştır. Küçük burjuvazinin ve köylünün çöküşünün kaçınılmazlığını, proletaryanın yoksulluğunu, üretimdeki anarşiyi, servet dağılımındaki eşitsizlikleri, uluslar arası im-

Küçük burjuva sosyalizmi

hâ savaşlarını, eski ahlak ve aile ilişkilerinin ve milliyetlerin çözüldüğünü göstermiştir.

Yalnız bu sosyalizm kapitalist düzenin kötülüklerinin düzeltilmesi için, eski üretim ve değişim araçlarını, eski mülkiyet ilişkilerini, yani eski toplum düzenini geri getirmeye özenir. Ya da yeni üretim araçlarını, bizzat o araçlardaki gelişmeye ayak uyduramayıp yıkılan eski mülkiyet ilişkileri ile birlikte sürdürmek ister. Yani her iki durumda da gerici ve ütopyacıdır.

Proudhon ekonomik ve sosyal plânda karşılıklı yardımlaşmaya dayanan, siyasi plânda ise federalist bir toplum hayal ediyordu. Küçük burjuva çelişik karakteri onun bütün fikirlerinde kendini gösterir. Kapitalizmin kötülüklerini görüp ortaya çıkarır, ama bunların giderilmesi için gösterdiği yol «gerçek bilimsel diyebileceği hiçbir zaman kavrayamadığı için» örneğin işçilere faizsiz kredi vermekle işlerin düzeleceği sanısı gibi bir takım temelsiz iddialardır.

Keban'lı işçilerin başarı şansı, işverene ve sendika ağlarına karşı sağlam bir birlik kurmak, bölgenin sosyal, ekonomik ve doğal şartlarını mücadele aracı olarak düşünüp kullanmaktır.

Keban'da grev var

Keban baraj inşaatında çalışan 1000'i aşkın işçi greve başlamış bulunuyor. Keban'da Türkiye'nin en büyük barajını yapan işçiler, yaptıkları iş ile bağdaşmayacak hayat şartları ile karşı karşıyadılar. İşveren firma bir Fransız — İtalyan ortaklığıdır. Ve 1700'e yakın Türk işçisi çalıştırmaktadır. İlk toplu sözleşme 1966 yılında Yapı — İş sendikası tarafından 2 sene için yapılmıştır. Ancak şube yönetim kurullarına ve sendika temsilcilerine getirilen eli silâhlı zorbalar, kısa zamanda işçiyi bezdirmiş ve Yapı — İş'in karşısına YMSİ - İŞ (Yapı — Montaj Sanayii İşçileri Sendikası) çıkmıştır. Yapı - İş, eli silâhlı zorbalara dayanırken, karşısında yerli mütegalibeye dayanan, daha doğrusu Keban çevresindeki aşiret reislerine ve alevi dedelerine dayanan bir sendika bulmuştur. Bu sendika, işçilerin Yapı - İş'e karşı allerjilerinden de yararlanarak 2 ci sene sonunda toplu sözleşme yetkisini almış ve toplu sözleşmeye oturmuştur. Bundan 1-2 ay önce sona eren sözleşmede işçi yevmiyelerine ancak 2 lira zam alabilmiştir. Bu sonuç işçiler arasında genel bir hoşnutsuzluğa yol açmıştır. Bunun üzerine harekete geçen Yapı — İş, daha önceden almış olduğu işkolu seviyesindeki sözleşme yetkisine dayanarak işvereni ikinci defa sözleşmeye zorlamıştır. An-

cak işveren, ikinci sözleşme şartlarını kabul etmiyerek grevi davet etmiştir.

Grev bir çok bakımlardan işçiler için zor olacağı benzetilmektedir. Bu konularda tecrübeli olan işverenin bazı hesapları vardır:

Örneğin, önümüz kıştı. Ve işveren kış aylarında zaten tensikata gitmektedir. İşçiler iki sendikaya bölünmüşlerdir. Ve bölünme sonucu örgütlü grev kırıcıları topluluğundan yararlanacaktır. İşverenin elinde hâlen 300 Fransız personel ve bir o kadar da greve katılmayan işçi mevcuttur. İşveren firma, az gelişmiş ülkelerde düşük ücretle işçi çalıştırarak kâr sağlamaya alışmış bir firmadır. Ücretlerin, hele asgarî ücretlerin yükseltilmesi, ileride Türkiye'de yapılacak baraj vs. inşaatlarının kârlılığını azaltacaktır. Bunun için işveren firma ücretlerin yükseltilmemesi için elindeki bütün çâreleri kullanarak karşı çıkmaktadır. Ve bütün bunlar işverenin grevi göze almamasının nedenleridir.

Bu durumda var güçle işçileri desteklemek, kanunsuz baskılara karşı çıkmak, emperyalizmle işbirliği halinde olan yöneticilerin karşısına dikilmek ve fakat mücadeleyi kendi çıkarları açısından ele alan, müsait olmayan şartlarda işçiyi greve sokan sendika ağlarının da karşısına dikilmek zorundayız.

Keban'daki grev, silâhlı grev kırıcılarının ve ne yazık ki jandarmanın baskısı altında sürdürülmektedir. Kebanlı işçilerin başarı şansı, işverene ve sendika ağlarına karşı sağlam bir birlik kurmak ve grevin işveren üzerinde ekonomik baskı olma özelliğini kaybettirecek her türlü davranışa, harekete karşı çıkarak, bölgenin sosyal ekonomik ve doğal şartlarını mücadele aracı olarak düşünüp kullanmakla artacaktır.

Keban'lı işçiler böyle tüneller yaptılar...

AYDINLIK

Sosyalist dergi

1 ARALIKTA ÇIKTI

TIP' teki gelişmeleri inceliyor

Bir geziden notlar 1 Şerif Tekben

İzmit, Karamürsel yolu ile başlayan, Finike ve Elmalı'da son bulan bir gezimiz oldu. Bu gezide, herbirinde 1-3 gün kalmak suretiyle uğradığımız ilçe sayısı 27.

Otel, motel işinden önce ya TÖS kahvehanelerini, ya da TIP dükkanlarını ziyaret ediyordum.

TÖS

Sigara dumanlarının silindirdiği öğretmen lokallerinde bir tek eylem var: O-yun... İskambilli yumruk'ar masalara inip inip kalkıyor, güm, güm... Başka hiç bir hareket yok. Etajerin üstünde spor sayfası devrilecek bir kaç gazete ve dış kapının karşısında bir levha: Üye olmayan giremez. Ama üye olmadıkları halde kalbur üstü memurlar, patronlar buraya girip oturabilirler. Kim giremez, halk ve halka yakın olan kişiler.

Bazılarında bir de kitaplık var. İşe ya ramaz kitapların sıralandığı, göstermelik bir kitaplık. Bu durumu görünce sayı 137 bin bulan öğretmene rağmen İmece Dergisinin niçin iki binden fazla satmadığını, önemli bir kitabın niçin ilk ağızda yüzbinler basmadığını anlamak güç olmuyor.

Millî Eğitim Bakanı Denizli'de öğretmenler topluyor. Görüşecek, Millî Eğitim Müdürü bir öğretime söz hakkı tanımıyor. Gerekece şu: «Senin ne konuşacağını biliyorum.» Öğretmen ısrar ediyor. Bunun üzerine Bakan bir parmak işaretleriyle öğretmeni emrine alıyor. Bunu protesto eden bir kaç ses yükselince toplantıda bulunan şehrin Belediye Başkanı öğretmenlere çıkıyor: «Terbiyesizler, utanmazlar...» Öğretmenler bunu protesto edemiyorlar, Hepsini birlik olup salonu terkedemiyorlar. Yöneticiler de istedikleri gibi davranabiliyorlar. Ne Başkan yaka paça edilirim korkusunda, ne Bakan salonda tek başıma kalırım endişesinde.

Şimdi anladınız mı, en az yüz bin öğretmenin istememesine rağmen Millî Eğitim Bakanının hâlâ koltuğunda oturabilmesinin nedenini.

Bir de her ilçede kafasının ışığı gözlerine vurmuş, pırıl pırıl aydın öğretmenler var. Çantalarında yeni yayınlar, toplumcu dünya görüşüne sahip kişiler. Her yerde sayısı bir kaç geçmiyor. Bunlarla konuşmak, görüşmek büyük zevk ve umut veriyordu insana.

Soruyorlardı: Sosyalist akıma, öğretmenlerin katkısı nasıl, ne biçim olmalıdır? Neler yapabiliriz? Ve gece yarısına kadar, parkın tahta banklarında kay kılmadan, yorulmadan dim dık oturup konuşuyorlardı.

Lokaldekilerin, oyundan baş kaldırıp kendi sorunlarına bile bakacak vakit'eri yoktu. Hele yurt sorunlarının, örneğin ikili anlaşmalar; petrolümüz, montaj sanayii, özel okullar ve başkalarının farkında bi'e değiller. Parktakiler ise, Viyetnam'dan Fransa'da öğrenci hareketlerine kadar herşeyi temelinden biliyorlar.

Geri kalmış ülkelerde kurtulma, kalkınma yolunda öğretmen örgütlerinin büyük yardımları oluyor. Bunları biliyorlar ki, öğretmenin, öğretmenliğin kurtuluşu, yükselmesi o toplumun yükselmesine bağlıdır. Tabii bunu bilmek de yetmez, ayrıca yürek lâzım.

Sayın Prof. İsmet Sungurbey'in
Sayın Kemal Tahir'in TÖS salonunda yaptığı
konuşmayı eleştiren yazısını
sunuyoruz.

Türk Solu, Sungurbeyin Bedreddin
hakkındaki görüşlerine katılmakla beraber
Kemal Tahir'in sanatı üzerindeki eleştirileri
tartışılabilir bulmaktadır.

Şeyh Bedreddin üzerine

Prof. İsmet Sungurbey

Zihni Anadol arkadaşımızın bildirdiğine göre (Gerçekler Postası, sayı 14, Şubat 1968, s. 6), 1967 yazında TÖS salonunda yaptığı konuşmasında Kemal Tahir şunları söylemiş:

«Şeyh Bedreddin, hiç bir şey değildir. Almanca bir tabir olan ve serseri anlamına gelen lümpenleri («Lumper proletaryayı» o'acak; İ. S.) kıskırtan bir adamdı. Kime karşı harekete geçti? Herkesin toprağı olup halinden memnundu. Onun için bu lümpenleri kıskırtıcılığı yine halk tarafından tepki ile karşılandı. Ve bir iddiaya göre de kendisine ajan diyorlar.»

Herhalde, Timurleng kıssalarından birindeki gibi, istilacı Timur orduları zulüm ve dehşeti, derebeyleri de sömürüyü o kerte arttırmışlar ki, halk artık inlemeyi bırakıp düğün-bayram yapmış olacak...

Zihni Anadol, Kemal Tahir'in güvenilir bütün tarihsel kaynaklarca, hattâ halkın kendisinin «Ben de hâlümce Bedreddinem» atalar sözüne yalananan ve kargaları bile kahkahadan çatlatacak kadar gülünç olan bu iddiasına lâyık olduğu cevabı verdikten sonra şöyle diyor:

«Baktık, kitapları yeni baştan okuduk. Sayın romancının söylediklerinin tek bir satırına dahi rastlayamadık. (.....) Kemal Tahir'in Bedreddin hakkındaki ajanlık iddiasına gelince, bunu da yeni baştan aradık. (.....) Hiçbir eserde böyle bir şeye rastlayamadık.»

Biz, Kemal Tahir'in bütün tarihsel kaynaklarca yalananan bu pek gülünç iddialarının kimlere ve nelere dayandığını hemen çıkardık. Sayın üstad Abdülbâki Gölpınarlı'nın bu gibilere vermiş olduğu kesin ve susturucu cevaplar, Kemal Tahir için de geçerli olduğundan, buraya kısaca almayı gerekli gördük:

«Bedreddin hakkında bir manâkıb kitabı daha var. (...) Önce bu kitaptan İbrâhîm Hakkî Konyalı, «Tarih Hazinesi» adıyla bir müddet çıkan mecmuanın 15 Kasım 1950 de yayınlanan 1. sayısında «Stalin'in Şeyhi Bedreddin Simavî» gibi garib bir ad taşıyan makalesinde bahsetti. Bu makaleye göre, Bedreddin (...) Timurleng tarafından gizlice vazifelendirilmiş. (...) Bu makaleden sonra, «Bedreddin Manâkıbı» adı verilen kitabı temellük etmiş bulunan Râif Yelkenci, gene bir aralık çıkan «Tarih Dünyası» mecmuasında «Şeyh Bedreddin kimdir, nerede doğmuştur? Gençliği, akiyde ve inancı, eserleri ve ölümü» adlı bir seri makale yayınladı, (.....) İndi ve önceden verilmiş, taassubdan doğma hükümleri benimseyen sayın Râif Yelkenci'ye göre Bedreddin, (.....) Timur'un câsüsüdür. (.....) 16-17. yüzyılda yazıldığını sandığımız bu «Manâkıb-ı Şeyh Bedrüddin» i incelememiz için sayın Râif Yelkenci bize vermişti. Biz de birkaç saat içinde bu kitabı karıştırmış ve varılacak sonuca varmıştık. (.....) Bu adı belirsiz, kılıktan kılığa girdiğini kendisi söyleyen ve Bedreddin'in vilâyetine inandığını bildir-

mekle beraber, eline bir de «Manâkıb» geçtiğini ve ondan faydalandığını kaydeden, fakat sonra da Bedreddin'in aleyhinde bulunmak sûretiyle kendi kendisini nakzeden adama göre (...) Görülüyor ki, bu manâkıb düzen kişinin sözleri birbirini tutmadığı gibi târihe de uymuyor. (...) O savaşa (Tolrak Kemal'in savaşına) katılanlarda gubar, yani esrar ve cür'a-dan, yani esrar kabağı var mıydı? Bilmiyoruz. Fakat «Manâkıb» i düzen kişinin gönlünde taassub ve yalan söyleme hastalığının esrar kabağı var ve bu esrarla esriyip-atiyor da atıyor; bunları yutanlar da yutuyorlar da yutuyorlar. (...)

Kerbela'dan, Nəcəf'ten, Anadolu'nun dört bu cağından, çeşitli târihlerde, çeşitli yerlerde yaşayan bu adamların müridleri, hemencecik nasıl bir araya gelmişler? Gelirler; taassub estarını çeken ve yalan söyleme hastalığına tutulan kişi her şeyi yapar; aynı esrar ile mest olup kendilerinden geçenler de kitab yüzü görmediklerinden bu hezeyanlara inanırlar ve yazı çiziktirirler. Şu da mâlûm o'sun ki, bu düzme kitabı düzen, saçmalamaya başlayınca sözlerinde ne siyak kalıyor, ne sıbak, ne de anlam. (...) «Manâkıb uş-Şeyh Bedrüddin» adı verilen kitab, düzmedir; yalandır ve «Manâkıb-ı Hâce-i Cihan ve Netice-i Can» dan satır-satır, sahife-sahife, fasıl-fasıl çalınmıştır. (Bu kitabın birinci defa çalınışından ilk önce biz bahsetmiştik; garib bir tecellidir, bu kitabın ikinci defa ve daha rezilce ve ahmakça çalınışından bahsetmek, gene bize mukaddermiş.) (...) Görülüyor ya, birkaç saatlik inceleme sonunda varılan sonuç şu: Baş tarafta saçma-sapan, düzme-koşma bir hâl tercemesinden sonra bu kitabı düzen ve yalancılık

hastalığına uğramış bulunan, hattâ adını bile vermektan çekinecek kadar utanmaz olan bir adam, «Manâkıb-ı Hâce-i Cihan ve Netice-i Can» ı açmış, en fazla Abdallara, biraz da Kalendarilere âid bahislerden nazımları, nesirleri beyit-beyit, satır-satır, sahife-sahife kitabına aktarmış, bazı yerlerde takdim-tehîrler yapmış, bazı yerlerde adları değiştirmiş böylece ortaya düzme bir kitab çıkarmıştır. Okumadan yazanlar, düşünmeden hüküm veren'er de mal bulmuş mağrûbî gibi bu kitaba sarılmışlar, Bedreddin'in mezheb ve meşrebi hakkında lâflar etmişlerdir. Allah taksiratını bağışlasın bu düzme kitabı yazana acınır; bunu kitab diye sunan kitaptanmazlarsaysa gülünür ancak. «Manâkıb-ı Bedrüddin» i düzenin aklına «Semâve» gelmemiş yahud da e'ine bir harita geçirip bu şehri bulmamış o'acak ki başta Bedreddin'in Meriç kıyısında Simav kasabasında doğduğunu söylüyor; 66 A'da da Bedreddin'e uyanlara «Simavna sûfileri» diyor. Bu kitaba inananlarsa Simavnayı evirip çevirip Semâve yaparak (Bağdad'da) Hille yakınına naklediyorlar; hayâl-hânelelerinden orada bir Bâtınî teşkilâtı kuruyorlar; bütün bunlar da yetmiyormuş gibi Bedreddin'e bir de Timur câsûs'uğu atıf ve isnâdın dan çekinmiyorlar; ne diyelim?

Cehlin ol mertebesi sehl olmaz.»

(Bakınız: Simavna Kadısoğlu Şeyh Bedreddin İnceleme: Abdülbâki Gölpınarlı — Ön söz: İsmet Sungurbey, Eti Yayınevi, İstanbul 1966, s. 90/100.)

Şunu da belirtelim ki, Kemal Tahir'in bütün tarihsel kaynaklarca kesinlikle yalananan bu pek gülünç iddiasının tam tersine olarak, Bedreddin, Yıldırım'a ihanet edip Timur'a kaçan ve Timur ordusunda bulunan askerleri yermiş, onlar da nâdim olduklarını söylemişlerdir. Bedreddin, Tebriz'e varınca Cezerî bunu haber alıp bir yasavulla kendisini çağırması, Bedreddin, Timur'un huzurundaki bilimsel tartışmada bütün bilgileri susturmuştur. Timur da kendisine pek büyük saygı göstermiş, hattâ ona kızını vermek, ülkesinden il'e' vermek ve Şeyhülislam yapmak istemiş, vezir Ebûbekir de kendisini ağırlamıştır. Ne var ki Bedreddin, bir çöpe bile el sürmeyerek bütün bunları tepmiş ve kendi büyük yolunda yürümek için kara kıldan bir aba giyerek Mısır'a kaçmıştır. (Bakınız: Yukarıda adı geçen eser, s. 109.) Bedreddin'in oğlu İsmail'in oğlu Hâfız Halil tarafından yazılan mevsuk «Manâkıb», bu gerçeği tam bir açıklık ve kesinlikle söylemeye ortaya koymaktadır:

«Gelüben Tebriz'e itdiler karâr
Tâ gelince anda Leng-i Şehriyâr
Rûm evinden geldi ol zâlim dahî
Kondî bir sahrâ içinde iy ahl
(.....)

Şeyh de seyre çıktı ol dem leşkeri
Gördü leşker cümle Tâtâr erleri
İçlerine girdi bunların heman
Bildi hâin erleridür bî gûman

İbtizâl üzere görüben bunları
Kalbden itdi bed-duâ iy din eri
Didi niçün Şâh'a siz âk oldunuz
Ya neden 'bî ser ü bî pâ kaldınız
(.....)

Cûşa gelüben kamu ağlaşdılar
Herbiri yüzleri üzere düşdiler
Bunlara ta'n urub ayruk turmadı
Yara üzere yara ayruk urmadı
(.....)

Cezerî Şeyhi göricek iy cüvan
Didi Hâna ki eyâ sâhib-kıran
Getürün şol dervişî bahşeylesün
Bu nîzâ'ı aradan fas'leylesün
(.....)

Da'vet olundu gelüb oturdı ol
Girü bahsolundu söz bitirdi ol
Cümle sâmit oldı ol virdi cevâb
Müşkilât halloldı söz oldı mecâb
Seyf-i kaatî' gibi kat' itdi heman
Sel'emehullah didi pîr ü cüvan
Anda kudret olmadı bir kimseye
Ana mukaabil olub söz söyleye
(.....)

Kadrini bil'ib o Şâh-ı nâmdâr
Eyedi Şeyhe yakınından medâr
Kadrini bilüb Ebû-bekr-i vezîr
Yâr olubda hemçü beşîr ü nezîr
Şeyhe Şâh idüb kemâl-i izzeti
Şeyh için tahsis itdi sohbeti
Eyedi halk içre Şeyhi fahr-i nâs
Hem dahı geydirdi hoş fâhîr libâs
Tâc u hulle vü kemer-beste gulâm
Gönderübdü olmag için kalbi râm
Her gice haymesine gelürdi Şâh
Tutulub perdeler olmuşdı râh
Gündüzün olduğı vakti iy emîn
Otağa da'vet iderdi yalnızın
İderdi Şeyhe gaayet i'tibâr
Hemçü sayyâd sayd ide âhır-ı kâr
Naklilerler ki ana kızın vire
Memleketden dahı biraz il vire
Şeyhülis'âm ide anı Pâdsâh
Müfti-i İslâm ola ol bedr-i mâh
(.....)

Geydi girü bir kara kıldan abâ
Didi kim iy kûh-ı deşt sad merhabâ
Bir çöpe (el) sunmayub iy Hân didi
Üşde tâcun üşde evvânun didi.»

(Bakınız: Halîl bin İsmâil bin Şeyh Bedreddin Mahmûd, Sımavna Kadısıoğlu Şeyh Bedreddin Manâkıbı, Yayınlayanlar: Abdülbâki Gölpınar'ı — İsmet Sungurbey, Eti Yayınevi, İstanbul 1967, s. 58/64.)

Kemal Tahir «Bozkırdaki Çekirdek» adlı romanında da, köy enstitülerinde köylü çocuklarının «gaddarca sömürüldüğü» iddiasını da bulunabilmiş, Tonguç gibi gerçekçi bir halk adamı, usta bir alt-yapı geliştiricisi ve uygulayıcısı, bir düşün ve eylem adamı için: «Prusya subayları gibi topuklarını vurup çenesini indirerek selâm verdi.» «Sesinde adı günlük emre geçmiş genç bir teğmenin mutluluğu, yürüyüşünde yalnız kendi güçleriyle başarabileceklerine inandıkları küçük ülküle re saplanmış, küçük ülkücülerin kasıtlı güveni vardı.» diyebilmiştir. Kemal Tahir'in gerçeğe tamamen aykırı bu iddiaları, değerli yazar Vedat Günyol ve Hürrem Arman tarafından kesinlik'e çürütülmüştür. (Yeni Ufuklar, Temmuz 1968, sayı: 194, s. 22/37, Forum sayı 344, 1 Ağustos 1968, s. 15/17.)

Bu durum karşısında biz de Zihni Anadolu'la birlikte soruyoruz: «a) Kemal Tahir Bedreddin'in kişiliğinde büyük Türk şairi Nâzım'ı mı vurmak istiyor? b) Romanlarında olumlu tiplere musallat olduğu gibi, bu büyük insana da mı kasdı olarak musallat oluyor?»

Görülüyor ki, tarihe geçmek için Zemzem kuyusunu kirletmek kabilinden, Upton Sinclair'in deyimiyle insanlık tarihinin «altın zinciri» nin halkalarından biri olan Bedreddine tarihsel gerçeğe tamamen aykırı olarak dil uzatmağa yeltenmek; değerli yazar Ferid Edgü'nün «Yeni Ufuklar» dergisinde (sayı 1992 Mayıs 1968, s. 23/32, sayı: 194, Temmuz 1968, s. 38/51) büyük bir kudret ve isabetle belirttiği üzere her türlü temel felsefi görüşten yoksun, yapmacık ve uyduruk dilli tarihî romanlar şişirmek ya da gündelik gazetelerde Celâl Bayar'ın «Ben de Yazdım» kitabına övgüler döşenmeyi üstüne vazife bilmek kadar kolay olmuyor.

Varsın Kemal Tahir, Bedreddin'in «hiç bir şey olmadığını» söyleyedsün; büyük ozan Nâzım Hikmet'in «Sımavna Kadısıoğlu Şeyh Bedreddin Destanı» şaheserine zeyl olarak yazdığı «Millî Gurur» adlı yazısının sonundaki:

«... Bedreddin hareketini bütün azametiyle tetkik eden kalın ilim kitapları, Karaburun ve Deliorman yiğitlerini etleri, kemikleri kafaları ve yürekleriyle oldukları gibi diriltecek romanlar,

Ne ah edin dostlar, ne ağlayın!
Düne bugüne

bugünü yarına bağlayın!

diyen şiirler boyaları kahraman tablolar lâzım.»

dileğine uygun olarak ilim âleminde Bedreddin hakkında araştırmalar bütün canlılığıyla sürüp gidiyor. En yeni literatürde, Prof. Dr. Ernst Werner, «Die Geburt einer Grossmacht — Die Osmanen (1300-1481) — Ein Beitrag zur Genesis des türkischen Feudalismus.» (Büyük Bir Devletin Doğuşu — Osmanlılar (1300-1481) — Türk Derebeyliğinin Doğuşu Üstüne Bir Katkı) adlı büyük eserinin (Akademie-Verlag-Berlin 1966) önemli bir bölümünü Bedreddin ve Börklüce'ye ayırıyor. Leningradlı türkolog Novıçev'in elde edilebilen bütün kaynaklara başvurarak Bedreddin'in öğretisi ve eylemini incelediğini söyleyip Bedreddin için bu bilginin 1960/1963 yıllarında Moskova ve Leningrad'da yayınlanan dört kitabından yararlanıyor. Ayrıca, K. E. Waedekin'in 1950 yılında Leipzig'de hazırladığı «Der Aufstand des Bürklüdsche Mustafa, Ein Beitrag zur Geschichte der Klasse senkaempfe in Kleinasien im 15. Jh.» (Börklüce Mustafa İsyanı, 15. yüzyılda Küçük Asya'daki Sınıf Savaşları Tarihine Bir Katkı) adlı doktora tezi de yararlandığı kaynaklardan biri...

İlim âlemindeki bu en yeni araştırmalar da, Kemal Tahir'in iddialarının ne denli gülünç olduğunu bir kez daha tanıtıyor ve üstelik Bedreddin'in muarızlarından olan tanınmış din bilgini Şerefeddin Efendi'nin:

«Bedreddin'in bütün kuvvet ve cesareti, fikirlerini hayata tatbik etmesinde (...) dir. O, bu kanaatlerini hayatta yaşıyor ve yaşıyordu. (...) (Bedreddin'in eserlerinden biri) etrafında birçok zekâlar durmuş (...), bu kitabı tenkid edenler dahi kendilerini takdirden alakoyamamışlardır.» (M. Şerefeddin Yaltıkaya, Şeyh Bedreddin'in Vâridâtı, «İnsan» dergisi, cild 1, sayı 3, 15 Haziran 1938 s. 240) sözleri ile büyük ozan Nâzım Hikmet'in yukarıda adı geçen yazısında Ahmed'e söylediği:

«Tarihinde Bedreddin hareketi gibi bir destan söyleyebilmiş her milletin şuurlu proleterleri bundan millî bir gurur duyar. (...) Bizim muhitimiz de Bedreddin'i, (Börklüce Mustafa'yı, Torlak Kemal'i, onların bayrağı altında dövüşen Aydın'ı ve Deliormanlı köylüleri yaratabildiği için), ben şuurlu Türk proleterleri, millî bir gurur duyuyorum.» sözlerinin de ne denli doğru olduğunu bir kez daha tanıtıyor.

Dağı Deliyor Ferhat

Mermi ağırlığında sıkıntılı
Ucu namerdin öfkesinde,
Katlanılmaz gibi geçiyor günler!...
Bir üveyk kanatlanmış,
Göğün kıyısında alacalı,
Görünür, görünür kaybolur;
Nasıl da tanırısın şahbazım,
Nasıl da tanırısın umudun sıcaklığını...
Hep böy'e olmuştur,
Böyle bir alışkanlık tanımışız düşmana.
Sürgit değildir kederimiz,
Hayallerimizi süslese de uzun yıllar,
Hüznün açık kapılarından geçse de yollarımız,

Edini'miş deneylerimiz var,
Boş görünen testi dolacaktır,
Kana kana içeceğiz,
Bizim olan çeşmelerin sularını,
Serinliyecek yüreklerimiz,
Püfür püfür bir rüzgâr esecek,
Sallanacak iğreti dallar,
Korku, gözlerinde korkanların,
Sevinç, sevinen'lerindir,
Beklenen bol yıldızlı gökyüzü,
Yavuklu bir ova önümüzde,
Meyveleri toplayan var,
Dileği yerine gelmiş itiyarlar,
Bahçe'nde oynayan çocuklar,
Kadınlar, bacımız, anamız, karımız,
İş, işçindir,
Ev, oturanın,
Tar'a, sürenin,
Dağ Ferhadın!...
Kazma hünerini göstermiş,
Karşıya geçmiştir, geçenler...

Mehmed KEMAL

O Geliyor

Leopar derisinde yüzü aydınlanır karımın
Krokodil çantalarında
Şinşillalarda
Havuzlu bahçeli şömineli
Villalarda,

Şu altımda dönen tekerlekler
Saniyede kaç devir yapar
Bunu bilmem
Ama mutlak sekiz silindir olmalı
Ve kapılar ben değmeden açılmalı.
Ve insanlar
Susmayı bilmeli önümde
Ezilmeyi
Sürünmeyi
Avuç açıp beklemeyi bilmeli.

Aslanan benim çünkü
Beni dela'etim
Benim servetim
Benim asaletim var,
Siz sonradan geldiniz
Siz sonradan çıktınız
Üstelik kirli ve karanlıksınız.
Bu ışıklı bu süslü
Bu yaldızlı aydınlığımıza
Giremezsiniz.

Haydi yıkılın karşımda
Savu'un haydi
Ben geliyorum, ben
Ve nimetiniz,

Celâlettin ÇETİN

Erdost'un savunması

Jozef Stalin'in Marksizm ve Milli Mesele» adlı kitabından ötürü 142. maddeden yargılanan Sol Yayınları yönetmeni arkadaşımız Muzaffer Erdost duruşması sonunda beraat etmiştir. Aşağıda Erdost'un savunmasından bir bölümü veriyoruz.

Bize isnat edilen suçun nevi «komünizmi övme» dir. Fakat kanunda «komünizm propagandası» veya komünizmi önleyen maddede, «komünizm» gibi sübjektif bir ifade mevcut değildir.

Söz ve yazı, bir düşüncenin nakli olmaktan çıkarak, «teşvik, telkin ve tesir» maksadıyla eyleme yönelir, ve hamle ve taarruz niteliğine bürünürse, ve bu eylem, ceza kanununun yasakladığı fiil olursa suç teşkil edebilir. Yoksa genel olarak bir düşüncenin ortaya konması ve hele bir düşüncenin çevrilerek nakledilmesi, ceza kanununun kapsamına giren «propaganda» olamaz. Bilginin ve düşüncenin, objektif bir şekilde nakli ve yayılması halindeki propaganda ise, ceza kanununun kapsamına girmeyen, Anayasanın demokratik haklar teminatı altında bulunan geniş manada propagandadır.

«Düşünce» ile «eylem», nitelikleri gereği birbirlerinden tamamen farklı ayrı fiillerdir; temel hak ve hürriyetlerden olan ve özüne her ne sebeple olursa olsun dokunulmaması gereken ve gene Anayasanın başka herhangi bir maddesi ile sınırlandırılmamış olan düşünce özgürlüğünün, «düşünce» nin niteliklerine göre ayrılıp sınırlandırılması, anti-demokratiktir. Anayasa'nın özüne ve ruhuna aykırıdır. Hamle ve taarruz şeklindeki eylemi, düşünce ve fikir ile karıştırarak «sınırlı düşünce hürriyeti» ni savunanlar, Anayasanın demokratik ve hürriyetçi ruhunu işlemez hâle getirmek isteyen siyasi hasımlardır.

Sadece siyasi hasım değildirler, aynı zamanda, Anayasanın ve kanunların açık hükümlerine rağmen, burjuvazinin sınıf egemenliğini tesis etmek gayretinde olan anti-demokratik çabaların ideologlarıdır.

Tarihin garip oyununa bakınız ki, burjuvazi, kendi egemenliğini, kendi sınıf tahakkümünü «müesses nizam» adı altında tescil ettirme çabası içindedir ve burjuva sınıfına kendi tahakkümünü gerçekleştirmek için, çalışan sınıf ve zümrelere karşı kullandığı en güçlü silah, kanunun, «bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmek için propaganda yapanlar cezalandırılır» hükmüdür. Burjuvazi, bizzat kendi tahakkümünü tesis ve tescil için bu maddeye sıkı sıkıya sarılmıştır. Toplumda, burjuvazi, gerek iç ve gerek dış ilişkilerde, fikir ve eylem alanında bütün haklara sahiptir ve burjuvazi, emeğiyle yaşayan sınıf ve zümrelerin bilinclenme, kendi haklarını savunma gibi demokratik haklarını kısıtlamıştır, baskı altına almıştır. Sınıflı toplumlarda, şayet bir sınıfın tahakkümü mevcut değilse, bütün sınıfları, kendi sınıfsal çıkarlarını eşit derecede söyleme, yazma savunma hakkı olmak gerekir,

oysa Türkiye'de bu hak, tek taraflı olarak burjuvaziye tanınmış bir haktır; emekçi sınıf ve zümreler aynı şekilde eşit haklara sahip değildir; ve aslında, «bir sosyal sınıfın diğer sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis» etmeyi ya saklayan madde, bizzat burjuva sınıfın, emekçi sınıf ve zümreler üzerindeki tahakkümünü pekiştirmek için kullanılmaktadır. On yıl önce talep edilmesi komünistlik sayılan grev ve toplu sözleşme, çalışan sınıf ve zümrelerin burjuvaziden zorla kazandığı ve artık Anayasanın ve kanunların tabii hakları olmuşlardır. Yani burjuvazi, kendisini, ancak mecbur hissettiği zaman, emekçi sınıf ve zümreler lehine bazı tavizlerde bulunuyor, en tabii haklarına izin vermek zorunda kalıyor; ancak «izin vermek» mevkiinde bulunmuş olması, sadece bu husus bile, burjuvazinin diğer sınıf ve zümreler üzerindeki egemenliğinin somut delilidir. Tek taraflı olarak burjuvazi, kendi sınıf bilincinden mahrum halk kitlelerini, her gün emekçi sınıflar ideolojisi mensuplarına karşı elde satır cihat açmaya çağırarak, asıp kesmekten, topyekün imha etmekten bahsetmektedir. Bunlar açıkça yayın yolu ile yapıyor. Fakat emekçi sınıf ideologlarını sempaticanlarını iyiyama teşvik suç addedilmemekte buna karşılık, emperyalist olmayan bir ülkede, hatta emperyalizmin pençesini sıkı sıkıya geçirdiği ve yarı-sömürgeleştirdiği bir ülkede, anti-emperyalist mücadelelerin tarihini anlatan kitapları yayınlayanlar ağır ceza mahkemelerinin huzuruna çıkarılmaktadır. Tek taraflı olarak, değil milli burjuva ideolojisi, emperyalist ideoloji, yani köktü dışarda ve milliyetsiz tekelci kapitalizm ideolojisi, kayıtsız şartsız en geniş hürriyetlere sahiptir, ve fakat emekçi sınıflar ideolojisi, mensupları Anayasaya aykırı olduklarına inandığımız kanunlarla sınırlandırılmış hakları içinde bile rahat değildir, peşpeşe davalarla yıpratılmakta, sürdürülmekte, işlerinden edilmektedir. Bu «demokrasi», burjuva sınıfın demokrasisidir. Anayasanın öngördüğü demokrasi değildir, bu «müesses nizam» burjuva sınıfın egemenliğini tahkim eden müesses nizamdır, Anayasanın öngördüğü müesses nizam değildir.

Sayın Başkan, Sayın üyeler,

Dava konusu kitap dolayısıyla verilmiş bulunan menfi raporda «Komünizm propagandası» yapıldığı kanaatine varılmış, buna karşılık hakkımızda «komünizmi övme» suçundan son tahkikatın açılmasına karar verilmiştir. Dava konusu

kitapta, neyin övüldüğü, neyin övülmek istendiği bilrkişi raporunda mevcut değildir ve kararda da açıkça belirtilmemiştir; bu hususta, sadece soyut bir iddia vardır, bir tek gerekçe yoktur. Fakat biz, hakkımızda «övme» isnadı bulunduğuna için, övme konusunu da burada genel hatlarıyla izah etmek isteriz:

Bize isnat edilen suçun nevi «komünizm propagandası» veya «komünizmi övme» dir. Fakat kanunda, komünizmi önleyen maddede, «komünizm» gibi sübjektif bir ifade mevcut değildir. Aslında ve hakikatte, kanun, sosyalist üretim ilişkilerini kapsayan bir yasak halkası meydana getirmemektedir. Sadece, herhangi bir üretim ilişkisinden başka bir üretim ilişkisine geçişin, anti-demokratik ve cebir yolu ile olmasını yasaklamaktadır. Yani bugün, sınıfsız bir toplum kurmakta olan ülkelerde, üretimin niteliklerini ve neticelerini belirlemek, üretim artmışsa üretimin arttığını söylemiş olmak katiyen suç sayılmamak gerekir. «Propaganda» veya «övme», ancak kanunda tarif edilen fiillerin propagandası veya övülmesidir. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğinde sanayiini geliştirmiş söylemiş o'mak kanunda tarif edilen fiilleri övme anlamına gelmemektedir. Aynı şekilde sosyalist bir dünyada kardeşliğin kurulabileceğinin söylenmesi de suç değildir, çünkü kanunda tarif edilen fiiller şiddete dayanan sınıf mücadeleleridir ve ancak şiddete dayanan sınıf mücadelelerinin övülmesi halinde suç sayılabilirler.

Yargılanmakta bulunduğumuz kanun maddesinin 4. fıkrası, aynı maddenin 1. ve 3. fıkralarında belirtilen fiillerin övülmesini yasaklamakta, «komünizm» gibi sübjektif ve çok geniş bir yasak halkası çizmemektedir. Bu, bizim yalnız sol neşriyat için menfi rapor vermeyi tiyad haline gefirmiş olan bilrkişilere yönelttiğimiz itiraz değildir, aynı zamanda iddia makamına da yönelttiğimiz bir itirazdır. Çünkü isnat, kanunun tarif ettiği fiillerin çok dışına taşmakta, hukuk dışı alanlara yayılmakta ve iddia ile savunma arasında hukuki bir kavram birliği kurulmasında güçlük çekilmektedir.

Bazı gerici ve tutucu çevrelerin yillardan beri ısrarla kullandıkları «komünizm» gibi çok genel ve sübjektif suçlama usulü terkedilmeli, sınıf mücadelelerinin zor yolu ile yapılmasını önleyen hukuki fiil ve tariflerden, yani kanun maddesindeki tariflerden hareket edilmelidir. Bunun istemek bizim en tabii ve hukuki hakkımızdır.

TÜRK SOLU: Haftalık Gazete • Sahibi: Şerif Tekben • Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Bora Gözen • İdare yeri, Yazışma ve Abone Adresi: Babıâli Cad. No. 29 İstanbul, Telefon: 27 39 61 • Ankara Temsilciliği: Ahmet Say, Yüksek Caddesi Bayındır Sokak No. 43/A • Dizgi tertip: Yüksel Matbaası, Basıldığı Yer: Talât Matbaası

İstanbul Dağıtımı: Fuat Büte, Ankara Caddesi No. 34, Tel: 27 89 49 • Ankara Dağıtımı: Ankara Umum Gazete Bayileri Kooperatifi • Ege Bölgesi Dağıtımı: Orhan Özışman, İzmir • Yıllık Abonesi: Yurt içi 40 TL., Avrupa uçak: 80 TL., Amerika uçak: 170 TL., • İlan santimi 20 TL., Yayın İlanları % 50 indirimlidir.